

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Scintillæ Ignatianæ, Sive Sancti Ignatii De Loyola, Societatis Jesu Fundatoris Apophthegmata Sacra

Hevenesi, Gábor

Coloniæ, 1715

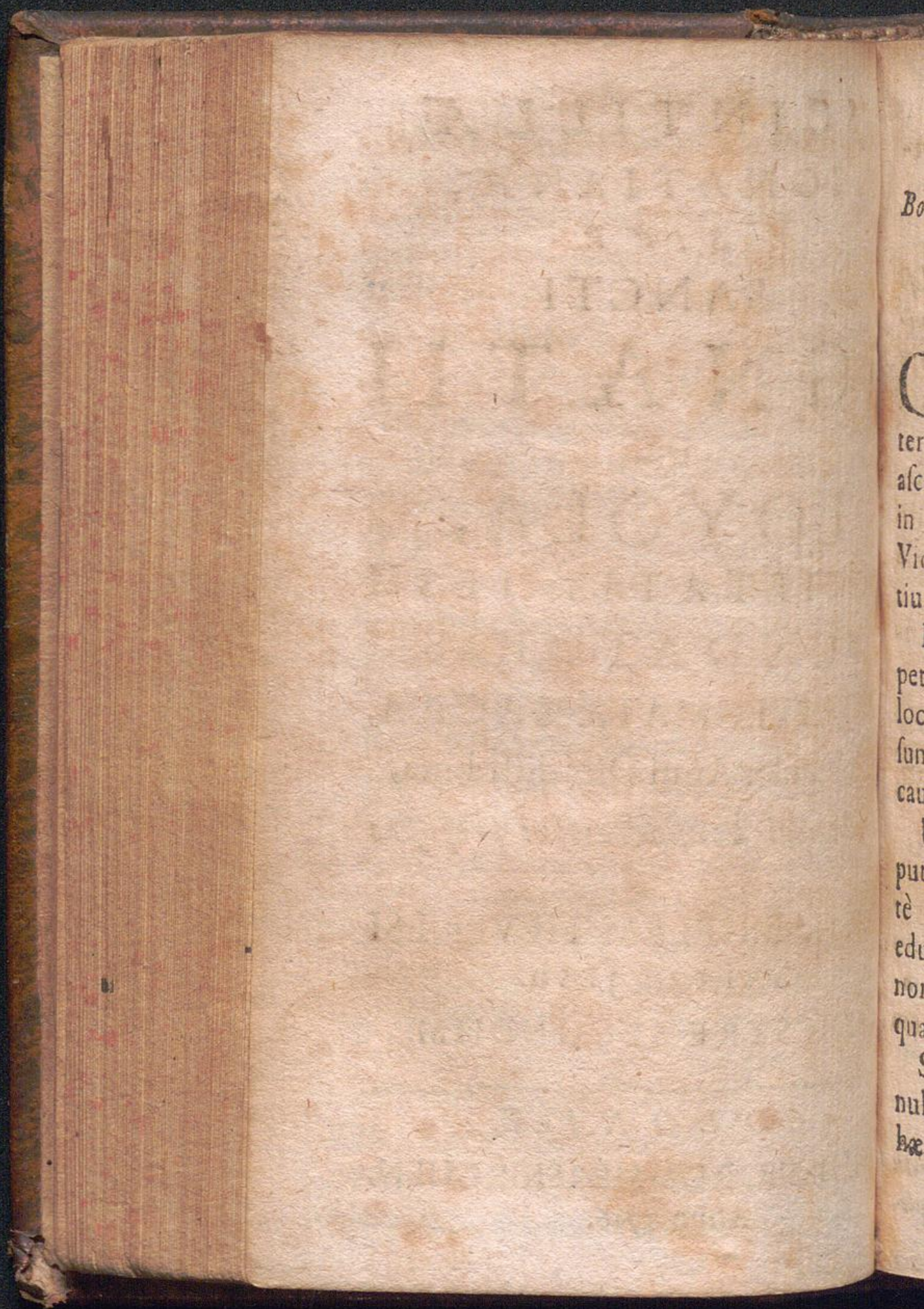
VD18 10988289

Semestre Secundum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50423)

SCINTILLÆ
IGNATIANÆ,
SIVE
SANCTI
IGNATII
DE
LOYOLA,
SOCIETATIS JESU
FUNDATORIS
APOPHTHEGMATA SACRA,
Per singulos Anni Dies distributa,
Et ulteriori Considerationi proposita
Per
R. P. GABRIELEM HEVENESI
Societatis JESU.
SEMESTRE SECUNDUM.

COLONIÆ,
Apud HENR. ROMMERSKIRCHEN,
Anno 1716.

Bo

O

ter
asc
in
Vic
tiu

per
loc
fun
cau

pu
tè
edu
non
qua

S
nul
hæ

1. Julii.

Boni Religiosi munus est: ad Dei, non Principis obsequium homines promovere, ut ostendat, se optimè fecisse, talem eligendo Dominum. S. Ign. ap. Maff. l. 3. c. 1.

Quàm multi, dum tolluntur in altum, promoventur ad ruinam, forsan æternam; lapsuri nunquam, nisi tam altè ascendissent. Vertigine aguntur, dum stant in sublimi, qui securi stetissent in humili. Vide, ne, cui paras gratiam, afferas exitium.

Et quid, si è manibus tuis ejus anima reperatur, quem favor Principis, sublimior locus, blandior fortuna egit in transversum. Cooperari malo malum, quia causa causæ, causa est causati.

Unum promotes! quot offendis? computum ini damna inter, & lucellum. Fortè nec promotus agnoscer beneficium, educto ædificio, pegmata, quibus crevit, non curantur. Imò sæpe calcatur scala, quæ promovit.

Servire Deo, regnare est. Hoc honore nullus potior, utilior nullus. Servitus hæc æternam spondet libertatem, ad hujus

famulatum promovere, præstet, quàm regnum.

2. Julii.

Bonus animarum venator multa debet dissimulare, quasi nesciat; factus post dominus voluntatis, flectere virtutis tyronem poterit, quò libuerit. S. Ignat. ap. Bart. l. 4.

Blandiùs agendum cum teneris, Durior aurâ pereunt plantulæ, quas blandior ad maturitatem educâset. Patientia habenda principîo.

Licet tardiùs marmorì, quàm ceræ virtutis imago inducatur, moram compendabit constantia. Cera, quæ facillè virtutis imaginem sumit, pari facilitate ponit; marmor, quod multis ictibus monitam eam recepit, nec per sæculum amittet.

Si non suus culturæ tuæ fructus respondeat, non continuò extirpanda est arbutula; quod hodiernus negavit, crastinus dabit dies. Expecta, irriga, crescet, longanimitatem, ac diligentiam fructuum solatio liberaliter solvet.

3. Julii.

Heu quantum decipiuntur! qui se spiritum

plenos rati, animarum gubernationem
ambiunt. S. Ignat. ibid.

Nemo fabrilis, nemo mechanicæ se
magistrum profiteretur, nisi plures in
ea discenda annos insumpserit; & sola
animarum regendarum scientia ita prom-
pta cuilibet veniat, ut hodie initiatus, jam
magisterium profiteatur?

Ars artium est regimen animarum,
quam, qui maximè callere se credit, callet
minimè. Dei hoc, non hominum opus est,
cujus est movere corda.

Cogi homines possunt ad servitum,
artes instrui possunt & scientiæ, sed ad ea,
quæ humanam industriam superant, & su-
per naturalia sunt, humanâ arte inflecti non
possunt. Spiritus Dei hîc operari debet.

Rei pretiosissimæ custodia credita est
animarum curatoribus, sanguinis Christi
pretium. Væ! si cujus incuriâ perire ali-
quam contigerit, è manibus ejus repetetur.

4. Julii.

*Res plena periculi est, uno omnes calle velle
cogere ad perfectionem: quàm varia,
quàmque multiplicia sint Spiritûs sancti
dona talis non intelligit. S. Ignat. apud
Quart. Non*

Non solùm quot capita, tot sententiæ,
sed etiam quot homines, totidem
sunt formæ. Hoc Omnipotentis artificum
est, ut plùs quisque differat in anima,
quàm discrepet vultu;

Si ullibi, in animarum directione mo-
ximâ opus est discretione. In medicinis
non omnes prosunt omnibus, quæ hunc
sanavit, occidet illum, nisi qualitate, &
quantitate subjecto attemperetur.

Unâ velle omnes methodò regere, per
inde est, ac uno capita omnia pileo, uno
omnes pedes calceo metiri. Quid interest
aliâ alium viâ procedere, modò ad præ-
xum securus terminum perveniat.

In dispersis linguâ Apostolorum ver-
tici divinus incidit Magister Spiritus,
Duodecim sunt portæ cœli, non omnes
cogendi per eandem.

5. Julii,

*Nulla res mundo magis despicabiles facit
Religiosos, quàm si varias secti per partes
inter se dividantur. S. Ign. ap. Bart.*

Astimationem ut non quærat, ita me-
retur virtutis studiosus; quàm dis-
eam

eam sectatur, à qua si recedat, meritò contemptum recipit pro mercede.

Quos una vocatio, par institutum, idem scopus arctiùs conjunxit, nisi eosdem sincera jungat charitas, non ordo est, sed confusio. Ibi virtutis non studium, sed exterminium.

Solis radii, nisi unum colligantur in centrum, non accendunt, divisi fiunt inefficaces. Et quid ibi spiritualis emolumenti expectandum? ubi, quod unus ædificat, alter destruit.

Quos eminentiori in gradu locavit vocatio, iisdem melioris exempli necessitatem imposuit. Malè suadebunt virtutem, qui ejus parùm sunt tenaces, meliora factis prædicando magis vilescunt.

6. Julii.

Magnum, rarum tamen artificium est: agere multa, agere cum multis, & tamen nec à se, nec à Deo unquam recedere. S. Ignat. apud Quart. in Gl.

Negotiorum multitudo multùm officit pietati: exhaurit fervorem, exsiccat devotionis gustum, speciebus implet sensus, & caput distractionibus occupat.

pat. Si plura, quàm debes, velis, certè plura, quàm possis, noli.

Tu, ut alia omnia, uniformiter diffomiter age; plùs, & priùs in proprio, quàm extraneo subjecto producit ignis, tuo documento, ut te priùs, quàm alios perficias.

Quid prodest calefacere alios, te frigentes?

Malè alios quæris, te perdendo, te primùm in salutis, & perfectionis tuæ securitate immobilem fige, tum ad alias curas tuas extendere poteris.

Acus nautica ità tenaci affectu polo affigitur, ut quacunque navim ventus impellat, ab eo non deflectat. Si cor inter negotia sic Deo sit affixum, felices sumus operarii.

7. Julii.

Virtus, & vita Sanctitas non tantùm apud Deum, sed & apud homines vel omnia possunt, vel multum, S. Ignat. ibid.

UT Panthera feras odore, ferrum sympathiâ magnes; sic pietas exemplo affectus trahit; nec elogio, nec commendatione res eger, ubi virtus invitat, prona in sequelam rapiuntur corda.

Nunquam spectatur virtus, nisi cum fru

fructu. Nempe sol non aspicitur, quin illuminet; nec ignis aditur, quin calefaciat. Muta quidem, efficacissima tamen sanctitas est concio. Basiliscus visu nocet, vir perfectus prodest.

Modesta oris affabilitas, amabilis oculorum quies, elegans gestuum omnium temperies clavis est cordium, qua pectus etiam aheneum certiùs, quàm ullâ machinâ referatur.

Efficacior vox est operis quàm oris. Longa nempe via per præcepta, brevis per exempla. Certiùs finem obtinet, qui aptè ad persuadendum facit, quàm, qui dicit.

8. Julii.

Conatus conatu, consuetudine consuetudo, quasi clavus clavo, retundatur. S. Ignat. apud Maff.

Dura servitus consuetudinis! quæ non ferro, sed ferreâ vitii necessitate suos catenat; nec quidquam in humanis solet esse difficiliùs, quàm inolitæ consuetudinis tyrannis. Cave hujus funibus ligari.

Est tamen aliquid, quod longam, duramque consuetudinis catenam rumpat;

K

nem

nempe contraria consuetudo. Magnum gratiæ beneficium, velle emendari; hæc ubi affulserit, bene sperandum.

Licet in naturam malum abierit usitatum, aliam tibi pro rationis, & divinæ legis dictamine legere naturam poteris consuetudinis novæ beneficio, adeo similem naturæ, ut tempore solùm dignoscatur.

Famuli, cum non placent dominis, & familia mittuntur, substituuntur alii; ita & vitium, si tibi sincerè displiceat, mitte, mox illi melior substitui potest; hic emendabit, quidquid consuetudo peccavit.

9. Julii.

Propter remotam spem multa in obsequium Dei faciendi inconsultè negligitur præsens occasio: fiet enim, ut hæc omittatur, & altera non obtineatur. S. Ignat. ibid.

UT pollicitis, ita propositis divitem fieri artis non est, nec labore hæc, nec ingenio egent. Sed quàm facilis, tam inutilia sunt ad intentum seu profanæ, seu sacræ œconomiae proventum.

Quid futura disponis? otiosorum hic labor est. Hic Rhodus, hic saltus. In præsententi, quod præ manibus est, negotio, ex-

re, quid virium pares in futurum. Nemis
nem spes impinguat.

Si quælibet actio, quæ ad manum est,
perfecta exeat; si quod hodie boni agere
potes, in crastinum non differas; brevi
compendio ingentia tibi merita cumula-
bis, & regiâ ad perfectionem viâ non tam
ibis, quàm volabis.

Magna illa & heroica, ad quæ tu aspi-
ras, rara sunt, fortè nulla erunt. In mino-
ri cape experimentum, quid facturus esses
in magno. Sic miles exercetur in umbra,
quid agere debeat in arena.

10. Iulii.

*Dum pusillanimes demon animo cogitatio-
nes affundit, hic acceptorum jam à Deo
beneficiorum memoriâ est erigendus. S.
S. Ignat. ap. Bart. l. 4.*

Beneficiorum recordatio, & gratitudi-
nis materia, & novæ spei stimulus est.
Qui dedit hæc, dedit tot, nec illiberalior
factus est, nec pauperior. Infinitum exhau-
tiri nescit, nec immensum absorberi.

Ini, si potes gratiarum à Deo tibi colla-
tarum syllabum. Si vitam antea actam, si
diem hunc, si præsens momentum in exa-

men voces, parem iis numerum non invenies; totidem crede rationes, quibus ad novarum spem impellaris.

Plura possemus, si auderemus plura. Qui auxiliator est, Deus est; nec facultas illi deesse potest, nec voluntas; tanta non potes audere, quin majora, & possit omnipotentia, & velit infinita bonitas dare.

Pejor est bello timor ipse belli. Sape nos metus revocat, ubi spes impellere deberet. Scilicet umbris tremur ab eo, qui princeps tenebrarum cum sit, diffidentia caliginem nobis offundit.

II. Julii.

Si te demon ad peccandum impellere nitatur, gaudet fecisse molestiam, & animi serenitatem minuisse. S. Ignat. de discr. spir.

ETiam in minutis lucris exultat ortus, apud quem maximum vectigal est parsimoniam; ut nihil negligat, quod lucrificare potest. Si nequit ad majora impellere, sollicitat ad minora delicta; si nec ista sperat, turbat cordis malaciam, ut devotionem imminuat.

Suspecta tibi sit frequens mentis inrem-

peries, continua illa nubes majorem, quam passim credatur, coquit tempestatem, facit dæmon sollicitudinem in minimis maximam, ut ad maximos, sub specie boni, errores inducat.

Nimia etiam in sanctis sollicitudo sanctitas non est. Illi continui dubiæ mentis fluctus, hæitationes in obviis, carnificina sunt conscientiæ, martyrii genus quoddam est, sed diaboli; quia sinè fructu, quia cum domesticæ pacis detrimento.

Conturbatus animus non est aptus ad exequendum munus suum. In turbido isto piscatur dæmon, malum intendit, licèt sub optimo colore, securitatis animæ, damna jaciatur. Tuo hîc sensu si nitaris, non evades.

12. Julii.

Tanti Deus rem quamlibet aestimare solet, quantum se aliquid tanquam instrumentum ad bene operandum Deo conjungit.

S. Ign. ap. Bart. l. 1. n. 16.

Non obviæ artis est adamantem à vitro, aurum obrizum à spurio, ignem fatuum à vero, discernere. Longi usûs, non voluntatis, hoc magisterium est, luce hoc non obviâ eget, sed divinâ.

Appetis alta, & nescis te ruinam appetere, quia tuam, quâ laboras, vertiginem ignoras, cades. Sublimior ille gradus pro te tutior non est; nec enim te Deo, sed vanitati conjungeret.

Judicia Dei abyssus multa; hanc scrutari si didiceris, invenies, quàm tibi securius sit officio, quod tam calidè appetis, carere gradum, quem tam avidè quæris, non obtinere. Sine te Deo.

Quid auro pretiosius; ditat; oculos recreat; sed ventrem non satiat: utilior ad manducandum est panis crusta, quàm aurum pondo. Ex aptitudine ad finem medii crescit utilitas. Quid te Deo magis conjungat, quâ discernes? cæcus es in rebus tuis. Deus totus oculus est.

13. Julii.

Orationi deditus, nec ariditate dejiciatur, nec extollatur in consolatione: aridus recordetur gratiarum, quibus fruitus est, devotus reputet hanc esse à Deo elemosinam gratis datam. S. Ignat. ap. Barr.

Non eâdem semper serenitate gaudet cœlum, quin atris persæpe nubibus obvolvatur; ita cum orantibus agit Deus: alter

alternat vices, jam ubertate solatiorum perfundit animam ; jam siccitate facit exarescere. Utrumque è cœlo est.

Adest Deus, ut ad amandum alliciat ; abest, ut nostras ipsi vires agnoscamus. Adest, ut conatum nostrum remuneretur ; abest, ut, an sinè mercede ametur, exploret. Adest, ut cœli prægustum faciat ; abest, ut, quàm amarum sit, sinè Deo vivere, ostendat. In utroque Deus.

Orationi pretium nec ariditas, nec consolatio facit. Nec illa melior, quæ uberior, nec quæ siccior, continuò deterior. Voluntas nostra qualitatis distributrix est.

Ut in humanis, sic & divinis læta succedunt tristibus, vel quia Deum varietas hæc delectat, vel ne par semper rerum facies nobis pariat fastidium.

14. Julii.

Animarum saluti addictos ita oportet laborare, ut non tantum Deo, sed & hominibus propter Deum se gratos faciant, & divini honoris zelum ex proximi profectu moderentur. S. Ignat. ibid.

Sorores sunt virtutes, non colliduntur ad invicem, pacificè in eodem corde

hospitantur. Dilectio Dei nihil officit in proximum charitati; una adjuvatur ad altera, & velut circuli in catena inseparabili nexu sociantur.

Ubi cum iusta plurium offensa Dei honor quæritur, zelus non est, sed passio, sed janctantia; tantò despicabilior coram Deo, quantò major est abusus, vitia virtute palliare.

Si hominibus placeret, Christi servus non esset Apostolus: scilicet si hominum gratiam spectaret ut finem, si commodo suo, aut voluptate id faceret.

Favor hominum quæri cum virtute potest, imò debet, ut hoc semel occupato, cor ejus possideamus, eique Dei amorem implantemus. Non te audiet, qui odit.

15. Julii.

Erga sceleratos eo pacto te gere, quo pia mater jacentis filii miseratione se macerat; blanditurque illi sedulitate haud paulò delicatiori, quàm sano, & valenti. S. Ign. ap. Bart.

UT difficiliùs animi, quàm corporis ægritudines curantur: ità plures in illius, quàm hujus cura irrepunt errores. In Utrique Medicorum imperitiâ,

In animorum cura illud habe fundamentum : nullam fore efficacem malo medicinam, nisi hæc à tali afferatur, quem patiens amet. Animus primùm occupandus est, ut ejus vitia expugnentur.

Unguis in ulcere auget, non tollit malum. Continuus stimulus ut dolorem, ita odia suscitatur. Molli manu, levissimèque attingenda sunt apostemata, secus erit intolerabilis curatio.

Vides afflictum vacillare sub onere. Si impellis? cogis ad ruinam, quem erexisses, si propitiam debili manum obtulisses. Tempori aliquid, aliquid ætati, nec parum indulgendum fragilitati.

16. Julii.

Ne in rerum propriarum deliberatione nos amor proprius in transversum agat, consideranda illa sunt tanquam ad alios, non ad nos spectantes, ut sic veritas, non affectus judicium ferat. S. Ignat. ibid.

Corporis oculos ita natura instituit, ut, licet alia omnia, se tamen minimè videre possint. Par mentis oculo sit officium, cui de aliis judicium committi potest, de se ipso nequaquam.

K 5

Cui,

Cuique sua præ alienis placent, nemo non afficitur erga ea, quæ efficit. Quæ viciniora sunt, apparent majora, quæ remota, decrescunt. Ut tibi nemo te vicinior, ita nullus charior.

Malus in dubiis iudex est affectus, eorum viciniam hæcitat, quod ipse propendet, quantum deficit meriti, tantum addit de favore, quid mirum? quod præponderet.

Tantum se quisque sincerius amat, quantum plus à sui amore recedit. Sic, quod bonum est, non quod bonum apparet, tibi voles, si tuam secteris voluntatem, quæ caeca te ducet?

17. Julii,

Nec discursu, nec rationibus ullis tantum erudimur, quantum humili ad Deum recursu. S. Ignat. apud Nolar.

NON in persuasibilibus humanæ sapientiae, verbis, vel auxiliis litteratis ponenda est spes scientiæ, huius fons investigandus est alibi, ubi nempe thesaurus est sapientiæ, & scientiæ Dei absconditus.

Bonaventuræ Bibliotheca Crucifixus est; plus inde is affectu didicit, quam e mille

mille libris alii sperare possint. Nihil demitur scientiis, quod tribuitur pietati.

Scientia, quæ robur non accipit à pietate, parum proficit: sicut non omne semen frugiferum, ita non omnis scientia fœcunda est, hæret inutilis, sicut thesaurus absconditus, cujus non est usus.

Multi docti parvum doctrinæ fructum referunt, post tot annos studiis addictos sterile semper solum arant, & cum seminaverint multum, parum metunt, illudque plus lolii, quam frugis: quia sine benedictione Dei, medulla deest.

18. Julii.

Pusillanimitas tua demonem audaciorem facit; sicut fœmina tunc solum sunt audaces, cum amulos viderint effœminatos.
S. Ignat. in Exerc.

TAlem erga nos experimur dæmonem, qualem ipsum volumus. Cadit ille animo, si nos assurgimus; vicissim tantum ei accrescit, quantum nos animi perdimus. Nostrâ pusillanimitate robustior, & robore fit infirmior.

Imprudentes sumus, nobisque maximè inimici, si non hebetemus hosti potius,

quàm acuamus arma , si non eripiamus
citiùs, quàm ministremus nobis nocendi
media. Nihil contra nos ille posset, si nos
nollemus.

Qui timet, jam mediâ, & meliore sui
parte victus est, non hostis fortitudine, sed
ignaviâ propriâ prostratus. Et quis rari
inerti pugili compatiatur?

Ferox, & implacabilis hostis est, sed in-
timentem; si cedis, insistit: resiste, non
nocebit; fortè nec tentabit. Vinci enim
eum pudet, mavultque non tentare pu-
gnam, quàm perdere.

19. Julii.

*Ut correctio locum habeat, debet esse vel
authoritas in corrigente, vel amor cogni-
tus in corrigendo. S. Ignat. apud Bart.*

Tot in Republica pœnæ, tot passim
sunt carceres, & pauci emendantur:
pauciores futuri rei, si rariora forent sup-
plicia. Metus non emendat, torquere, occi-
dere, sic scelus finire potest, non emenda-
re; hoc non facit, nisi amor corrigentis.

Flabrum ignem non extinguit, sed in-
flammam evocat; aqua stillatim igni asper-
sa hunc auget potius, quàm imminuit:

correctio pariter, magnâ authoritate destituta, exacerbatur animus potius, quam componit.

Ut alium tutè corrigas, authoritatem tibi non persuasio tua, non nuda ætas, nec fastus, sed virtus tribuat. Malè corrigit ipse corrigendus; culpâ vacet, qui culpas vult diluere.

Si tantus tibi corrigendi pruritus, ecce consilium: non procul eundum est, temet inspicere, tuos ad censuram mores voca; & quam uberem correctionis materiam reperies? in hanc prius, quam alienam messem mittenda falx est.

20. Julii.

Qui sua propter Deum deserere non moveatur, cuncta tamen ad eum referat, ac licet multa, minoris semper sint uno, quod necessarium esse Christus pronunciat. S. Ignat. apud Bart. f. 378.

UT ut difficilè, impossibilè tamen non est, cum divitiis cœlum reperire. Impedimenta illæ sunt, non naufragium salutis; malæ illæ non sunt, nisi tales, aut usus faciat, aut affectus.

Habent & opes sua bona. Quis egeno

succurreret ? quis templa, & aras erigeret ?
 si pauperes forent omnes: nisi forent divi-
 tes, non viverent pauperes, quia non esset,
 unde inopiæ suæ levamen acciperent.

Nec omnes ad eundem perfectionis
 gradum vocavit Deus. Qui optimus esse
 desiderat, curet, ut in suo, quem Deus illi
 destinavit gradu, bonus sit; nec enim con-
 tinuò malus, qui non optimus.

Nec tam census aspiciendus, quàm affe-
 ctus. Minorem sæpe dives ad gemmas, &
 aurum, quàm ad cultellum habet pauper,
 tantò contemptibilior, quantò vilius est,
 quod deperivit.

21. Julii.

*Par Deo reddenda est ratio, si delitium in
 culpam aliquam emolliatur corpus, est
 illud severitate nimia enervetur, licet
 hæc divini honoris, & meriti causa sus-
 cepta videatur. S. Ignat. apud Bart. l.
 4. f. 38.*

A Speritatibus, an voluptatibus cele-
 riùs atteratur corpus, ægre dixerim
 Problema esto: ibi severiùs, hìc dulciùs
 perit, perit tamen utroque modo; & usq[ue]
 nempe, & rubigine ferrum atteritur, viâ
 impari, damno pari.

Plures occidit gula, quàm gladius. Venus innumeris venenum propinat, dulce quidem, fatale tamen; mulcet illa corpus & corrumpit; vires attenuat, morbos accelerat, vitam abbreviat.

Corpus nostrum res est magni Dei, & fidei nostræ commissum, quo nec pro arbitratu nostro uti, nec illud periculo exponere sinè crimine possumus. Veniet Dominus rationem exacturus de illo.

Domine ! ut jumentum factus sum ante te. Domini obsequio servari debeo; quod asino, hoc corpori debetur obsequium; pascatur, ut oneri par maneat ferendo.

22. Julii.

Quantò quis oculatior est in scrutandis aliorum defectibus, tantò est in suis agnoscendis negligentior. S. Ignat. apud Bart.

Quid juvat omnes noscere, si tibi vi-
vas ignotus? alios desideras nævi
omnis expertes, tuos negligis! hoc est
scrutari festucam in vicino, & trabem in
tuo oculo non sentire.

Scarabæorum (sordidum genus) natu-
ram alunt, qui aliorum rejectamenta scruta-
tan-

tantur, & toti vivunt in carpendis aliorum moribus.

Nemo est ità vitiis deditus, qui non plurima habeat, multâ laude digna ; cur prior es ad ejus defectus præ virtutibus videndos , nisi , quia oculus tuus nequam est.

Qui optimus est , optimè de aliis sentit, nec ullus ad rodendos alienos errores prior , quàm, qui domi, & in sinu suo, plurimos nutrit; à se quisque ad alios ducit argumentum.

23. Julii.

Multos fama, & virtutis commendatio viro gravi profectaplus, quàm virtus ipsa, ad sui amorem invitat. S. Ignat. apud Bart.

Honestæ indolis est famæ cura ; prima, etiam præ vita , magnæ mentis est sollicitudo , ut nullo eam dedecore vitiatam transmittat ad ætates posteras.

Vita bona necessaria est nobis , pro nobis, fama bona pro aliis. Sinè qua parum efficiet, etiam si in sublimi sit gradu sanctitatis. Famâ plus, quàm armis, geruntur & bella, & negotia.

Fama bona emi non potest, nisi vitâ bonâ; interna, quæ soli Deo innotescunt, pretium, externa opinionem, faciunt; ex iis, quæ sub sensum cadunt, judicat vulgus. Cave tibi, cave tuis officere.

Mala fama tam parum, quàm ignis occultari potest, volat, & vix centum elogiis revocabilis. Delicata res est fama, super omnes fortunas curanda.

24. Julii.

Parvuli etiam donis, & bellariis, tanquam tenera animalcula iis, quæ arrident, posunt ad officia virtutis animari. S. Ignat. ibid.

A Teneris virtuti assuevisse, maximum est vitæ probæ magisterium. A grè annis senioribus ponuntur mores, qui juvenilibus erant assumpti, sic lana colorem, quem prima bibit, ægriùs mutat.

Qui juventutem curâ destituit, ætatem perdidit: tenera illa duriores horret censuram: silentium, serietas, morum compositio tormenta ejus sunt. Hic opus est arte, quâ hæc fiant chariora.

Ut aves capiuntur escâ, quam diligunt: ita juvenus, per ludicra, est ad seria inducenda.

cen.

cenda. Hoc suos dolo cæpit, qui omnibus
omnia factus est, Apostolus.

Blanditiis ægrum delinit medicus, ut
congruam sanitati medelam admittat, quid
interest? jocò, an seriò, minis, an muneribus
in tua vota parvulum pertrahas, modò ille
discat profutura.

25. Julii.

*Præstat prece, vel pretio, quàm litibus ob-
tinere, quod intendis. S. Ignat. apud Ri-
bad. in vita.*

Lites plùs post se fastidii, quàm utilitas,
trahunt, & si quid Judicibus, &
Advocatis, non litigantibus, profunt, ob-
sunt sanè plurimùm, si animorum averfio-
nes in censum veniant. Incertus semper
litis eventus; certa sunt incommoda, com-
moda prorsus dubia, & quis tam fragili
rati se, & sua committat? Inter jurgia vi-
vere calamitas est, non vita.

Pax optima rerum, quas homini natura
dedit; hanc pro spe tenui convellere, pe-
fima est œconomia; hoc enim est plus per-
dere, quàm lucrari.

Duplex damnum nullalis effugit, lucri
cessantis unum, damni emergentis alterum
il.

illud imminutio charitatis, istud tempo-
ris, si non etiam æris jactura creat,

26. Julii.

*Mortificationi danda quidem utrique est
opera, eo tamen discrimine, ut interiori
præcipue, perpetuò, atque ab omnibus; ex-
teriori, quantum & rerum, & persona &
temporis conditio exigit. S. Ignat. apud
Bart. l. 3. f. 218.*

Affectuum impotentia omnium est
malorum, quæ hæctenus orbis sensit,
fundamentum; quorum proinde, per mor-
tificationem institutio non tantum priva-
tum bonum est, sed publicum.

Unicus malè domiti cordis impetus in
quæ non mala effunditur? una cupido im-
perandi, quantis orbem bellis affecit! nec
minus in microcosmo periculum.

Qui vult pacem, legem dicat affectibus,
ultra quam progredi non sinantur. Nemo
novit, quantum afferant adjumenti, cum
in fræno sunt affectus, nisi expertus, quan-
tæ sint pestes, si effrænes maneant.

Cor nostrum aula Dei; tot facimus fera-
rum caulam, quot ineruditos sinu affectus
foyemus. Belluini sunt, & his pejores;
quia

quia jugum rationis, quo belluæ carent,
excutiunt.

27. Julii.

*Quod in principio facile aboleri potuisset,
diuturnitate temporis, & operis iteratione
redditur irremediabile. S. Ignat. apud
eund.*

QUam levi manu, in tuos nutus flexi-
lem, duxisses arbusculam, ubi creve-
rit, vix securibus, & multis ictibus ad de-
missionem illa flectetur; ita grandescunt
vitia, & à tempore robur accipiunt.

Noxia celerius agunt radices, quas ubi
fixerint, omnem olitoris industriam lu-
dunt; quâ cœperunt, non quâ deberent, viâ
diffusæ melioribus umbram faciunt.

Ubi mala invaluerunt, sera est omnis
diligentia; quæ digito supprimi scintilla
potuisset, neglecta vires accipit, & remedi-
omnis impatiens latè dominatur, noxia
hæc negligentia.

Maxima negotia confecit feliciter cele-
ritas, à mora quid boni expectes? differre
nolentis est. Serò medicina paratur vene-
no postquam venas omnes infecit; semper
craftino magis propitius habendus est ho-
diernus dies.

28. Julii.

*Attendamus tantum divinis obsequiis ,
Deus nobis ultro, quæ opportuna fuerint
providebit. S. Ignat. apud Bart. f. 345.*

Justô major temporalium cura diffiden-
tiæ , vel appetentiæ argumentum est.
Qui pascit volatilia cœli , suorum minùs
obliviscetur. Inanis nos sollicitudo tangit.

Si magis delectaremur internis , rariùs
memoriam subirent temporalia; quibus si
occupetur animus , non potest sinè pugna
levare se ad cœlestia. Pessima commutatio,
horum damno, illa promovere.

Quid labore fatigaris ? incassum semi-
nas, frustra rigas , nisi Deus det incremen-
tum. In ejus manibus multiplicantur pa-
nes, ut millibus sufficiant. Liberalibus in
Deum, non est timenda inopia.

Qui quærit abundantiam, per spiritua-
lia quærat ; non veniet illa, nisi largiente
illo, à quo omnia. Si quis in temporalibus
affectus appareat, vide, an non præcesserit
in spiritualibus.

29. Julii.

*Qui domitos habet affectus, plus unius quæ-
drantis meditatione fructus assequetur,
quàm*

*quàm crudus aliquis plurimum. S. Ignat.
apud Ribad.*

A Nima orationis mentis est recolle-
ctio, quam non speret, ubi perpes-
non dormitorum affectuum strepit intem-
peries, dividit illa animum, non colligit,
dissipat spiritum, non excitat.

Ideo rarus tot orationum fructus, quia
rara eam comitatur mortificatio. Lignum
probè siccatum absque negotio flammam
concipit, ubi recens diu cum igne, & nati-
vo humore colluctatur.

Imminutio cupiditatis augmentum est
charitatis; ubi nulla cupiditas, ibi perfecta
charitas; tot gradibus cor ad Deum eleva-
tur, quot ab innatis recedit affectibus.

Ut ignis remotis, quæ cursum morantur,
impedimentis, illico ad centrum abripitur,
ità cor appetitibus depuratum aliis
non eget aliis, ut celerius ad Deum per-
veniat.

30. Julii.

*Maledicorum ora graviorum virorum in
stimoniis sunt diluenda, & benefactis os
loquentium iniqua obstruendum. S. Ignat.
apud Nolar.*

Qui declinare ictus maledicentiæ non potest, pectus opponat aheneum, id est, recti conscientiam munitum: hinc hebescit omne, quod timeri potuisset telum, animum non subibit, minus lædet.

Si verba verbis æquâ dosi remetiri velit, flammam augebis, quæ tantò excrescent altius, quantò vehementius contentione mutuâ, velut vento, collisæ concitabuntur.

Tutiùs contemnuntur calumniæ; citiùs, si non excusentur, conticescunt; te tacente echo quoque conticescet. Concertatione mutuâ ad plures transit notitia, sicut agitata in luculentum incendium evadit flamma, quæ intacta, vix ultra focum spectabilis, subsidisset.

Si vindicare cogitas, hosti palmam porrigis; quia vulnus, quod intentabat, te accepisse gemitu doces; Major est calumniis, qui has curare non didicit. Non tu, sed vitæ tua eas retundat.

31. Julii.

Nec optatum, nec iucundum magis quidquam accidere potest, quàm pro Christo, proximique salute mori. S. Ignat. apud Nad. in Glor. S. Ignat.

Quàm

QUàm diu vivis, agis inter mille calamitates, parum, imò & bonum hoc foret, sed inter salutis versaris pericula, quae non priùs effugies, quàm hinc beatam mortem discedas. Non erit securitas extra se pulchrum.

Cùm moriendum sit, praestat in acie pignantem pro Deo, & proximo cadere. Ignava mors aetate confici, febriculam decoqui, tolli casu. Pro Christo vitam dare, mors est omni vitam dulcior.

Inter summa Dei beneficia numerandum, posse pro ipso mori; tenerioris hoc ejus in nos amoris foret indicium, adeò proinde non formidandum, ut summis juere votis sit expetendum.

Si vitam pro te Christus posuit, magnum sit, tuam pro illo ponere? Quis pro quo? quid Deus? quid vita sit? ignorat, qui rem adeò vilem, tot periculis obnoxiam tanto, ac tali Domino reddere non optat. Quid te retinet?

I. Augusti.

In bonis vestris, sanctisque exercitiis ab omni tepore, ac pigritia tanquam ab hoste capitali abhorrete. S. Ignat. in epist. de perf.

Gravissimus hostis, qui non opes au-
fert, sed meritum ; vitam petit non
corporis, sed operis ; optima quæque cor-
rumpit ; & quod pessimum , adeò tacitè
nocet, ut mala sua vix sentiantur , & citiùs
ad animæ ruinam , quàm notitiam per-
veniat.

Hostis est acedia gravissimo peior. Pec-
catum vel ipso nomine horrorem creat.
Amatur acedia, quo fit, ut citiùs illud, quàm
hanc sequatur emendatio. Plures è cœno
peccatorum , quàm è teporis veterno ad
insignem sanctitatis gradum surrexerunt.

Fervor, & affectus pretium ponunt ope-
ribus. Sancta sunt, si sanctè tractentur ; eas-
dem, si levi manu , si oscitante corde agan-
tur, mala fiunt ; & iisdem, quibus præmium
poteramus, factis pœnam meremur.

Quantùm addis ad diligentiam, tantùm
Deo places. Væ repidis ! ut aqua nec frigi-
da satis, neque calida bilem, sic opus igna-
vum displicentiam cœlo movet.

2. Augusti.

*Qui vel nobilitate generis , aut doctrina,
ingenive commendatione excellunt , ii,
præ cæteris in sui abnegatione exercitati*

L

esse

esse debent, aliàs graviùs nocituri, quàm ignobiles, & ineruditi. S. Ignat. apud Bart. l. 4.

Magna ingenia magna minantur pericula, nisi virtutis imperio dirigantur. Gladius magis acutus vulnerat, & in plures desævit.

A grandibus ingeniis nihil mediocre expectandum, vel virtuti addicta sunt ex integro, vel insigniter insolescunt. Nec ab ullis respublica plùs accepit detrimenti, quàm ab insignibus ingeniis malè disciplinatis.

Nec in generis, nec in ingenii nobilitate quidquam est gloriæ, si virtute destituta se ad ignobilium sortem abjiciant. Plùs utraque ad contumeliam, quàm sui commendationem momenti affert.

Ubi grande ingenium, nulla sæpe ibi prudentia; quæ si desit, ut corpus oculis, currus aurigâ destitutus, quò? nisi ad precipitium properat. Mediocritas ingenii, ut plùs habet judicii, sic plùs spondet utilitatis.

3. Augusti.

Ut bonum, quod fit, omittatur, sæpius damnum

*invitat ad majus ; quod tamen deinde
novis difficultatibus objectis impedit , ne
fiat. S. Ignat. de discr. spir.*

Praesentia, spe futurorum, dæmon im-
pedit ; hæc ubi præsentia fuerint, ite-
rum impediturus ; ut sic omnia differendo,
nihil fiat cælo, nihil Deo, dignum. Dila-
tione lucri, ut nemo ditior , ita nemo fa-
ctus est sanctior.

Qui tibi hodie boni operis præmium
promisit, crastinum non est pollicitus ; vo-
lat vita , & inopinatò avolat. Quis tunc
propositorum fructus ? hodierna neglexis-
ti, crastina emanerunt, nudis tu manibus
hæres in vado.

Quomodo cras grandia faciet , quem
minimæ hodie tædet difficultatis ? Qui non
cum Milone hodie bajulare potest vitu-
lum , cras bovem minùs bajulabit. E mi-
norum nempe exercitio spes legenda est
ad majora.

Major pars hominis expectando mo-
ritur, differunt sanctè vivere, donec eò ve-
niant, ubi etiam cum vellent, non ampliùs
possint, dum medios eorum conatus mors
occupat, tantò difficilior , quantò impa-
rator.

4. Augusti.

Ità subditos tractet Superior, ut sine gemitibus vivant alacres, & Deo serenà mente serviant. S. Ignat. apud Nolar.

A Suescunt flagris, qui continuo verberantur, & quem habuerunt sensum, verberis assiduitate perdunt: nec alium continuata hæc sævitia facit fructum, quàm ut & pœna spernatur, & puniens.

Metui occalescens animus pejor fit, pudorêque semel excusso audacior in nefas abit, nec bonis deinde, nec malis facile revocabilis ad imperium.

Intempestiva reprehensio idem facit, quod violenta medicina; plùs nocet sapes, quàm morbus; pejus malo remedium, quod vitam celerius eripit, quàm agitando, quam tempus, & mollior manus emendasset.

Correctionis legem à Deo Superior dæscat. Quoties ille dissimulat? quàm raros multis punit? & nullum, nisi infra demeritum. Ubi essemus? singula si Nemesis exrata vocaret ad censuram.

5. Augusti.

Ità vetus homo mortificandus est in virtute

is tyrocinio, ne novus moriatur. S. Ignat,
apud Bart.

QUæ citò crescunt, citò pereunt. Ju-
venum hoc vitium est, uno passu to-
tam velle perfectionis viam emetiri: nemo
per rerum omnium magister usus eos desti-
tuit, Deo tardè, nec nisi damno suo mode-
rationem discunt.

Primus fervor, si inconsultus sit, plùs
virtuti officit, quàm profit. Si equi pri-
mùm quadrigæ juncti toto, quo valent,
impetu, currere sinantur, evertent citiùs,
quàm in termino, quem optabant, currum
insistant.

Intensa nimiùm durare non possunt.
Ubi sol supremum zodiaci apicem subiit,
descendit; par eorum fatum, quorum vir-
tus principiò gigantis instar, esse videba-
tur, quotidie decrescit. Nolo hìc multis,
experientiam consule.

Stabilior futura est ædificii moles, quæ
sensim, & quasi per gradus eluctatur, quàm
quæ repentino conatu evehitur in subli-
me. Fructus omnes natura sensim prove-
hit ad maturitatem. Multùm errat, qui er-
rat in principio.

6. Augusti.

*Res potissimum publica, ut plurimum oculor,
 & judicia subitura, non inchoentur, nisi
 si media ad finem deducendi sint praevisa.*
 S. Ignat. apud Martini in Nov.

Fortunæ rei successum committens,
 partus est imprudentiæ; si è voro ca-
 dat, non tibi, sed casui adscribendus. Te-
 merarius est, qui ad terminum tendit, cu-
 jus viam ignorat.

Serò sapiunt Phryges, quia sinè futurè
 sollicitudine hodierni sunt, futurorum
 immemores. Nulla magis metuenda mala,
 quàm quæ nullum sui metum præmiser-
 runt. Ut prævisa minùs, ità subita tela ma-
 gis, feriunt.

Nimiùm serò medicina paratur mor-
 bo, qui cùm ad extrema deduxerit ægrum,
 tum hęc primùm noscit quò? quãve negli-
 gentiã invaluerit malum, cui præservativa
 levis medela impediendo profuisset.

Quid mirùm? quòd corruat, qui cæcus,
 fovea, an solidum, quò pedem figit, non
 attendit. Oculi sapientis in capite, stulti
 verò in pedibus sunt. Ille in principio de-
 signat media, istum in fine pœnitet errasse.

7. Augusti.

Errores, si, ut humanum est, in aliis occurrunt: speculum tibi sint, è quibus videas, quid in te deformitatis tollere debeas. S. Ignat. apud Ribad.

OMnis proximi actio tua sit institutio; nulla est, ex qua vitæ præcepta legere non possis. Quæ laudem merentur, stimulus tibi sint ad virtutem; quæ displicent, cautela sint, ne sequaris.

Etiam è veneno medicinam parare nõrunt pharmacopæi; pari tu arte, certiore fructu, aliorum delicta in tuæ fragilitatis medelam converte. Ubi alium cecidisse vides, illic tu in glacie cautiùs pedem fige.

Scientia per propria pericula carò venit; felix, quem aliena docent; serò perfectionem assequetur, qui viam per suos errores velit discere. Iter per pericula non potest esse sinè periculo.

Nemo virtuti, minùs prudentiæ suæ fidere debet; exempla videat, brevior hæc, tutiòrque semita, quam qui negligit, extra orbitam raptus temeritatis suæ pœnas formidet.

8. Augusti.

*Quisque seipsum prius approbet, tum facile
in aliorum mentibus sui approbationem
ingeret. S. Ignat. ibid.*

Optimus censor conscientia tua; hæc
videt, quæ aliorum oculis abscondi-
ta sunt; si hæc te crimine omni absolvas,
laude dignum pronunciet, facile reliquos
approbatores invenies, illi suam omnes
transcribent sententiam.

Ut non facile lateret ignis, quin aliquo le
prodat indicio; licet abditus lateat in pe-
netralibus, vel calore, vel fumo sui noti-
tiam facit: sic frustra domestica occulun-
tur vitia.

Habet conscientia proditores. Quæ in
corde arcanissime credimus esse recondita,
vultus prodit, & oculus; in hoc theatro se
sistunt omnibus, etiam te prohibente, quæ
si pario regi maluisses.

Quisquis domi habet omnem seu lau-
dis, seu censuræ apparatus, ex se vel bea-
tus, vel infelix. Una proinde princeps tibi
cura sit, ne tua te accuset conscientia. Hoc
jus quotidie sensum explora.

9. Augusti.

*Ità agenda sunt omnia, ut quesita laus ab
actione procul absit; ejusmodi tamen sint,
quae justò reprehendi non possint. S. Ignat.
ibid,*

L Audem quærere vanitatis, obtinere fe-
licitatis, sed mereri virtutis est, illa
cùm in manu sit aliena, fatuus labor sit au-
cupari, hoc qui quærit, semper invenit.
Huc conatus!

Ut aurea sint opera tua, non inaurata,
curæ tibi sit; id est; sint, & non appareant
tantùm bona; pretium mereantur, non
emant; quod nec ab oculo, nec judicio
alieno poteris obtinere. Omnia tua tecum
portas.

Nihil adamanti decedit pretii, licet ab
ignaro minùs aestimetur; tantùm valet,
quantùm in se ponderat, domesticâ satis
virtute dives. Illum laude dignum censeo,
qui in se uno ponit omnia.

Censuram oculorum vitare non possu-
mus, arrogant hi super omnes judicium.
Ità proinde agendum in publico, ut nihil
oculos subeat, nisi comptum, & numeris
omnibus absolutum. Graviùs peccat, qui
coram aliis.

L 5

10. Au-

10. Augusti.

*Integra prius persona habenda cognitio,
quàm te in eius immittas amicitiam. S.
Ignat. apud Ribad.*

Qui mergi non vult, prius vadum tenet, quàm se, vel sua flumini committat, bolide sibi viam parare præstat, ne quæ optabat effugium, inveniatur sepulchrum. Quot non sub placidis aquis latent charrybdes!

Nullum est flumen humano corde profundius, latent hinc plurima, nec ullus tantum perspicax oculus, qui ea discernat; frustra hinc fenestram quæsiuit Momus. Optare poterat, non sperare. Inscrutabile est cor hominis.

Ars tamen artem superat; est etiam ad cordis arcana via, si non parula, per rimas tamen eò penetratur. Produunt nempe se affectus, etiam invitæ, & ex actibus prospicit animus, ut vulpes è fovea, dum se non putat observari.

Preiosa res amicus, cautè tamen selige, donec eligas, ne dum adamantem cupis vitrum accipias; idem utrique color, sed quantò major in eo raritas, tantò major pre-

pretii diversitas. Nemo tibi sit amicus, nisi
optimus.

II. Augusti.

*Heu! quantum non de libertate tantum, sed
& autoritate, nominisque existimatio-
ne amittit, qui munera accipit. S. Ignat.
apud Ribad.*

DUm capit escam piscis, capitur, &
commutatione damnosâ plus per-
dit, quàm obtinuerit, verme potitus, se a-
mittit; nihil melior avari conditio: munus
accipit, & meliorem sui partem, liberta-
tem vendidit.

Vilis genii est muneribus inhiare. Mer-
cenarium hominum genus, nihil agit ab-
que lucro; mens, quæ supra vulgus se extu-
lit, non ità terrenis affigitur, ut honestum
utili anteponat.

Illud sanè turpissimum, si ex spiritualis
bus questus fieret, eâque in avaritiæ fo-
mentum verterentur, quæ deberent esse
ejus extirpandæ instrumenta. Fit tamen,
ut auri fulgor ità excæcet, ut etiam æterna
perituris servire cogantur.

Si hîc laboris tui mercedem accipis, non
est, quam expectes in futuro. Pro mo-

dico perdis immensum. Non est hoc lucrari, sed perdere; pro re umbram venari,

12. Augusti.

Nec in affectu, nec in dejectione animi vehementi quidquam statuendum; sed ubi recesserit fervor, eligendum, quod matura ratio, non quæ impetus suaserit. S. Ignat. de elect.

Deliberatio tantum in agendis rebus momentum habere debet, ut, quibus quid sinè hac suscipiatur, laude careat, dum successus casui, non consilio venit adhibendus. Hæc sola hominem ab irrationali discernit.

Properare, & errare prorsus affinia sunt, cæcos canis parit catulos, quia festinatio, Repentina resolutio, ut facilis, ita parum utilis. Mala consiliaria est festinatio, nihil suadet moderatum.

Si deliberandum est diu, quod statuendum semel est in negotiis; quanto magis in illis locum habere debet consilium, quæ animam, quæ aternitatem spectant, ubi error facilior, difficilior, si ulla, emendatio.

Malta docet vel ipsum te upus. Expe
ctis

ta; sæpe mora consilium dabit, quod à
sapientissimo vix sperari potuisset. Dilata
fieri, facta revocari non possunt.

13. Augusti.

*Ita componendus est homo interior, ut ex il-
lo compositio promanet in exteriorens. S.*
Ignat. ap. Nolar.

EXterior hominis compositio nisi ab in-
terna, velut radice, progerminet, fi-
ctioni propior est, quàm modestiæ; quæ
nec virtutis meretur elogium, nec habitu-
ra est constantiam.

Ut rotæ horologii, quæ cursum teneant,
exteriori se produnt indice, & ex hujus
motu illarum noscitur constitutio; simi-
lem noscendi homines viam nobis indulsit
natura.

Interior animi quies sibi, exterior aliis
prodest; non ex integro dicendus bonus,
nisi utraque societur; ex tali quippe con-
sortio, præter recti conscientiam, publica
etiam ædificatio promanet.

Thesaurus, quàm diu reconditur, pa-
rum est utilis; interior compositio, quàm
diu sola est, tibi, non aliis, exterior aliis,
non tibi prodest: si verò hæc illius sit

filia, & hæc, & illa tibi, & aliis æquè prodest.

14. Augusti.

Mundum reformaturus à seipso incipiat, sicut oleum ac operam perditurus S. Ignatius ap. Barr. l. 4. §. 36.

Sic fuit, sic semper erit: curabuntur sua perflua, semper necessaria negligentur, Nævis alios omnibus liberare fatagis, te facideam, ex qua, ubi perfecta fuerit, ad universi reformationem tutò transibis.

Si decimam curæ partem, quam impendimus aliis, nobis applicuiffemus, quam alii effemus! nunc quia potior ad alios cura, minor domi profectus, foris nullus, nec enim plùs ulli perfectionis causa tribuit, quàm ipsa possideat.

Vis docere alios? exemplis age: his doce, quid fieri velis; tu primus docilem tibi te præbe discipulum, tum spera plures. In aliena tantùm falcem mittere, est multùm metere, sed nihil in horrea inferre. Labor est, non utilitas.

Imò, si à dictis recedant facta, non tantùm non prodes auditoribus, sed nocet gravissimè: quia rem tantis exaggeratam

encomiis, dum ipse panegyrista negligis,
ostendis factu impossibilem.

15. Augusti.

*Si scelus proximi nimium evidens bonæ
mentis excusationem non admittit, non des
linquentem, sed tentationis violentiam
damna, cui, aut pejus, aut pariter cessu-
rus fuisses. S. Ignat. apud Bart. f. 387.*

Compatiendum est ægro, non insul-
tandum, cum nescias, quod te fatum
expectet; quem hodie intactum præterit,
cras ferire poterit casus, huic obnoxii ma-
nemus, quam diu viatores sumus.

Quoties hominis fragilitatem vides, tuæ
totidem vicibus te crede admoneri; ut cau-
telam discas, non ut lapsum despicias. Sæ-
pe gravior lapsus alieni contemptus poena
fuit.

Dum' catulus fortè ictus gemit, timet
leo; tu nec innocentia præterita, nec tuo
tantum fide proposito, ut omnem peccati
metum ponas, præsumptio ista foret. Si
stellæ de cælo cadunt, quid sperent titio-
nes? aliena vitia, tua sint documenta.

Quis te alienorum dictorum, factorum
ve censorem constituit? quâ tibi authorita-
te

te iudicis munus arrogas? plures nunc interpretes sunt, quàm authores, plures iudices, quàm rei; nisi in horum numero iudices ipsi, violatæ charitatis rei, censeantur.

16. Augusti.

In curanda proximi salute autoritas necessaria est, sed ea, qua de vana illa mundi autoritate nihil participet. S. Ign. apud eund.

Aliud est fastus, aliud autoritas: illum doctrina, nobilitas, honor, aliæque naturæ dona, hanc inculpata vitæ norma, creant; quantùm hæc ad animarum curam utilis; tam noxius ille est.

Nec admirabili doctrinâ, nec insigni gradu, nec opibus, ad autoritatem opus est, sinè hoc sumptu comparari potest. Omnes ejus opes virtus sunt, & humilis animi demissio.

Grande supercilium plùs terret, quàm alliciat, sui contemptum citiùs, quàm affectum persuadebit; sinè hoc irritus est omnis conatus: non vincuntur animi nisi se sponte dedant.

Cervix erecta, frons severa, hostis arguenda sunt, non amici, opponet se his ani-

mus citius, quàm submittat. Non est rus-
tior ad corda hominum expugnanda me-
thodus, quàm rem agere cuniculis; affa-
bili submissioni cedunt penetralia, quæ fa-
stui mille seris occlusissent.

17 27. Augusti.

*Ab omni quidem pertinacia procul esto, rei
bene cæpta tamen ita insiste, ne turpi fu-
gâ aut quasi desperatione fatiscas. S.
Ignat. ibid.*

UT perseverantia laudatur in bonis, ita
meliora cæpisse consilia, vituperari
non debet; nec enim à cognito errore re-
cedere, levitas est, sed in meliùs translati
animi indicium.

Grandis arrogantia, imò stultæ perse-
verantia est ita pertinax consilii semel initi
tenacitas, ut, quod dixit, qualecunque sit,
fixum, ratumque manere velit, erroréma
que excusare malit, quàm mutare.

Quis ita perspicax unquam fuit, ut cre-
dat nec sibi, nec aliis meliora unquam in-
cidere potuisse, quam quod semel statuit;
nullum se prudentiorem credere factus est,
an malitia inaudita? Sapientis enim est
cum re mutare consilium.

Cum

Cum duro adeo capite durissimum est agere, apud quem nec ratio ulla pondus, nec consilium, quod domi suæ natum non sit, locum invenit? Quò sapientior quisque est, tantò est rationi obsequentior,

18. Augusti.

Parùm interest, si mundo negligenter servias; hoc verò intolerabile est, Deo cum negligentia servire. S. Ignat. ap. Maff.

NEglectim servire Principi contemptus est, non obsequium, pœnam relaturum pro mercede, non præmium: quantum enim operi debito accedit negligentia, tantum æstimationis erga dominum defecisse ostenditur.

Deo servire posse, gratia censeri debet non obvia, iis hæc datur, quos beata destinavit, æternitati Deus, cui sitam frigidè respondeas, periculum tibi facis, ne amittas; gratiam meretur perdere, qui non æstimat.

Suos mundus servos fumo, cælo Deus remuneratur; quàm dispar præmium, tantum inter hujus, illiúsque obsequii executionem debet esse intervallum. Pudens

dum est, magis nos pro momentaneis sollicitos esse, quàm æternis!

Cui magis debita est sollicitudo, quàm virtuti? cui magis cura obnoxia, quam omnia curanti? neglexisse omnia, adeò vitium non est, ut laudabile esse possit; in virtutis verò studio negligentem extitisse, inexcusabile manet.

19. Augusti.

Rarus foret, qui defectus suos undequaque agnosceret, nisi Deus ei specialiter revelaret. S. Ignat. ap. Martin.

Pessima infirmi constitutio est, dum ægritudinem, quâ maximè laborat, minimè sentit. Ut gratulandum illi est, qui se ægrum sentit; ità vitia sua videre felicitatis est. Uterque curam anhelat, & spem habet emendationis.

Agnata nobis cæcitas est. Ut vultus ipse suos nemo videt, ita nec nævos; adeò subtilia nempe nunc vitia sunt, ut etiam melior oculus ea ægrè discernat à virtute.

Parum habet ingenii, qui errata sua excusare non sciat; artem hanc sinè magistro parvuli nôrunt; si excusari facile non possint, possunt colorari; pulchra illis nomi-

na,

na, speciosa pallia præfigere, operosum non est.

Amor proprius in Orbe dominatum tenet, ac tanto glaucomate oculos inficit, ut omnia, quæ propria sunt, sancta esse videantur; facile corrigerentur vitia, sed quia latent ignota, radices agunt.

20. Augusti.

Animarum curatores nullâ re magis, quam spiritu egent, ne, dum aliorum salutem curant, de sua periclitentur. S. Ignat. ap. Ribad. l. 7. c. 17.

Multi ovium pastores non harum commoda, sed las earum, & lanam quærunt; non ut æternùm illæ, sed temporaliter ipsi vivant. Quid à negotiatoribus, isti, quid à mercenariis differant? discerna. Qui servit altari, ut inde vivat, foret tolerabile; sed ex altari fastum alere, foveere vanitatem, nutrire scelera, hoc est Christi patrimonium prodigere, hoc est furari de altari.

Oves, non spiritum curare, est se perdere, & illas non luctari. Pauca fiunt conversiones, quia rari sunt boni pastores, quod

verbis ædificant, manibus destruunt, plus
scandali his præbent, quàm ædificationis.

Vocatio pro cura animarum vocari de-
bet ad censuram ; si quærendi victûs, ac-
cipiendi proventûs, fugiendi laboris causâ
fufcipitur, corpori providet, animam pro-
digit. Sic cæci fiunt duces cæcorum, &
quò modò ?

21. Augusti.

Nolo, & volo non habitant in hac domo. S.

Ign. apud Bart. l. 3. n. 27.

IN templo pacis locum habere non pos-
sunt turbatores, quidquid quietem tur-
bat, à voluntate venit; hæc ubi tenet im-
perium, perpes ibi bellum, nec spes ulla
pacis, donec illa in ordinem dirigatur.

Primum inter relinquenda voluntas
est; si sequeris hanc, Christum non asse-
quêris; nullus nobis, nullus cætui religio-
so major hâc hostis; hæc si exulet, omnis
superata est difficultas.

Nec velle quidquam, nec nolle, bea-
tum facit; hoc affecutus curas omnes
posuit. Supra metum est, nihil ei triste,
durum nihil occurrere potest. Sic in cælo
beati vivunt, nihil appetunt, nihil refugi-
unt; en cælum ante cælum! Non

Non est certior ad cœlum via, quàm si-
nè voluntate ; hanc si ponis , omnis tibi
actio, motus omnis in meritum abit. Quot
passus , tot facis ad cœlum gradus. Non
itur sic ad cœlum, sed curritur.

22. Augusti.

*Si corpus valetudinis prætectu molestiam
queritur, non est audiendum spe libera-
tionis, sed mutatione equalis molestia
elidendum. S. Ignat. ap. Bart. l. 3. f. 218.*

A Scuta vulpes sensualitas, ut molesti-
am fugiat, simulat ægritudinem.
Grave argumentum, si amor proprius ferat
sententiam, exulabit mortificatio, vivet
sensualitas, sed & vitia cum ea vivent,

Qui propter Deum reliquit omnia, nec
valetudini adeò scrupulosè adhærebit, ut
remota hujus pericula præ animæ damnis
timeat, nisi virtutem emori, sensualitatem
dominari velit.

Sanum te volo , non delicatum. Sunt
tam innoxia mortificationem genera, ut
nullum in iis valetudini sit periculum ; à
quibus nec molestiæ minùs, nec meriti ex-
pectare queas.

Qui cuticulam fovent, citiùs moriun-
tur;

tur; qui duris assuescunt, constantius du-
rant; emollit artus indulgentia. Quot vi-
tia, tot corporum sunt carnifices; quot
virtutes, tot vitæ sunt custodes. Vis esse
longævus? virtuti stude.

23. Augusti.

*Cum secularibus præstat manè de rebus ad
salutem pertinentibus, profana post me-
ridiem tractare. S. Ignat. ap. Ribad.*

Aurora non Musis tantum, sed & spi-
ritualibus amica, aurea hora, specie-
bus non distracta, non implexa negotiis,
& admittit facilius, & retinet doctrinam
tenacius. Prima primis jure tribuuntur.

Facilius manè contra naturam pugnatur,
cum sola agendum est voluntate; post me-
ridiem multiplicantur hostes, Bacchus &
Ceres vitia evocant, acedia & concupis-
centia classicum intonant. Quis Hercu-
les contra tot?

Quanta matutinum inter, & pomeri-
dianum tempus hominis mutatio! manè
agnus, meridie leo; manè pietatem, nunc
totus martem spirat; scilicet passionibus
robur à cibo venit, recalcitrat asinus opi-
mè saginatus.

Præ:

Præparandus manè est animus, & contra tela omnia muniendus; ne quæ post subsequum diem pestis afflet, præservativa impediatur medicina. Si manè disponas aciem, non est, quod hostem timeas,

24. Augusti.

Propter aliquem abusum, nihil, quod esse malum non sit, est abolendum; alias magnis divina gloriæ incrementis via præcluderetur. S. Ign. ap. Gonzal. de Cam. in M. S.

Nihil tam sanctum, quo malus male uti non possit, vel casu, vel vitio; ut nec flos ullus tam innocens, ex quo araneus non sugat venenum; nec floris tamen araneus, nec rei pretium abusus tollit.

Innocuæ sunt creaturæ, quas reatus incusamus; non illæ, sed sequior earum usus nos in delicta præcipitat. Et vinum bonum est, & gladius, licet hoc in alienam, illo tuam in perniciem abuti possis.

Si mali omnis occasionem tolli quis velit, tollenda erunt omnia, cum omnibus partem in utramque uti, vel abuti possimus. Quid divinis litteris magis sacrum? & quot ex illis malè intellectis natæ sunt hæreses?

Ni

Nihil omni ex parte perfectum. Creatura omnia sunt nævis obnoxia ; illa censenda sunt optima , quæ paucissimis. Etiam sol facit umbras , non ideo proscribendus à publico.

25. Augusti.

Plus ad animarum curam facit uncia sanctitatis cum præclara sanitate corporis, quam præclara sanctitas cum uncia sanitatis. S. Ign. ap. Lyræ. f. 353.

Magnum Ascetam inter, & Apostolum discrimen intercedit : ille licet ægrotus muneris sui partes explet omnes, iste nec attingit. Totum illius officium ad intra, hujus ad extra fertur.

Quod gladius sinè capulo, hoc zelus est absque viribus, neuter, quod vult, efficit. Magnus animus sine corporis valetudine corpus est sinè manu; pondus facit, munus non exercet.

Sanitas te conservat, sed aliis prodest; ut non sibi, sed aliis vivit; sic non sibi, sed aliis suam fovet sanitatem, sinè qua magnus licet sanctus foret, nullus erit Apostolus.

Ità tamen curanda sanitas, ne officiat san-

M

Etis

Stitati. Sæpe nihil magis officit sanctitati,
quàm nimia cura sanitatis, cujus prætextu
vivunt vitia, palliantur passionēs. Hæc sa-
nitas non adjuvat zelum, sed pessumdat.

26. Augusti.

*Posuitne te Deus in mundo, ut hic viveres,
quasi cælum, & infernus non esset? vel
salvari res est tam facilis, ut eam ne
curare quidem sit opus? S. Ignat. epist.
ad Eccles.*

Heu! quàm crassâ æternorum incuriâ
laborat Orbis, vivitur ut vivatur,
quasi nunquam morituri, futurorum im-
memores vivimus, quasi nullus esset vel
vindex scelerum, vel meritorum remunera-
tor.

Scelera nempe itâ lumen rationis eli-
dunt, & itâ densâ caligine passio intelle-
ctum obruit, ut de æternis cogitare vel
tædeat maximè, vel minimè profit, sensu
sum omnem elidente acediâ.

Catholicos nos dicimus nomine, mor-
ribus negamus, atheis, imò animalibus
propiores, quia toti in sensu, cum os ho-
mini sublime natura dederit, cælumque
tueri jussit, ut quò, quâve tendendum sit,
edoceret.

O quàm serò sapient isti ! Ergo erravi-
mus ! sed pœnitentia fera vix est vera ; lon-
gioris votum est vitæ, non melioris ; ita
vive, ne te pœniteat ; sic age, ut nec mo-
ri timeas, nec vivere erubescas.

27. Augusti.

*Si nunc moriendum foret. quid nobis fieret?
quam rationem opum, gratiarum tot, &
sociorum per te periturorum dabis ? S.
S. Ignat. ad eund.*

Infelix, qui tum primùm inire rationes
cogitat, cum abeundum est. Mors infes-
tat ex insidiis, repenti obruet ; Deus, qui
hodie veniam offert, crastinum non pro-
misit.

Talis ducenda est vita, quæ perpetua
sit ad mortem præparatio, nihil eò diffe-
rendum, ubi conatus nihil proficiunt.
Ignota nobis suprema est vitæ hora, ut nul-
lâ non stemus accincti.

Mortem tanquam rem procul à nobis
distantem cogitamus, cum à tergo insistat,
& sinè muneris, sinè ætatis discrimine, ni-
hil minùs opinantem tollat è medio.

Qui bene vult mori, nunc mori incipiat,
omnia quotidie ad mortem disponat ; ubi

fata instant, vires, sensus, omnia deficient,
& nihil minùs fit, quàm quod eò distu-
listi. Justâ Dei pœnâ, ut qui noluit, dum
posset, non possit, dum vellet.

28. Augusti,

*Jam metum omnem tollit demon, ne cadas,
nunc auget, ut cedas, utrumque in pro-
niciem tuam. S. Ignat. apud Nolar.*

Versipellis artifex! dum tentat, delicti
magnitudinem auget, ut in despera-
tionem inducat. Sic mille artium magister
nobis illudit.

Innocentia hæctenus acta solatii tibi
materia sit, non præfidentia; nullus non
innocens fuit, qui nunc ardet in inferno;
non esse, sed mansisse innocentem, metu
absolvit.

Novit tentator stygius, animæ pretium,
pro qua tam sollicitus est obtinenda. Nisi
pretiosa foret, orexim illi non moveret.
Pudeat nos socordia nostræ, dum minùs
pro salvanda, quàm ille perdenda anima,
solliciti sumus.

Quò thesaurus major, eò potior sit cu-
stodia. Æterna est anima, pro qua cælum
pugnat, & infernus; timor ei, ac præfiden-
tia

is æquo gradu officiant; media tenenda
est via, ut nec spes metum excludat, nec
metus à spe discedat.

29. Augusti.

*Nunquam contradicere debes cuiquam, si-
ve cum ratione, siue contra: semper ve-
rò complecti, quod aliis probatur. S. Ign.
ap. Lyræ in anteloq.*

Flamma augetur irritata flabris, tantò
que consurgit altiùs, quantò hæc ve-
hementiora urserint, non sopienda, nisi
aura omnis vehementior arceatur. Taci-
turnitate tuâ os æmuli sigillabis.

Opinio tua te pungit, non dens alienus:
nemo læditur, nisi à se ipso; si vulnus non
admittas, omnes omnium ictus elisisti. Ut
in molli frangitur impetus; ità si parato
excipias animo, conatus omnes infregisti.

Imbellis animi est ad omnem sensum
commoveri; fortior dissimulare novit, aut
in usum convertere; si enim lædatur, aut
probationem virtutis credit, aut pœnam
delicti patitur.

Facillimùm est à pessimis malè audire;
nemo illis credit, nisi tu, multùm excul-
pando, umbram tibi facies. Tace, vicisti.

Diffidiis nihil proficitur, charitas læditur,
& veritas non elucescit.

30. Augusti.

*Quod in libris infectum est veneno, longius
mè serpit, nisi principis occurratur.* S.
Ignat. ap. Ribad. l. 5. c. 10.

INfelix calamus ! tot calamitatum au-
thor. Illud inter mala tua pessimum,
quòd non sit medicabile. Littera scripta
manet, transit per manus, sæcula integra
inficit, omnibus, & semper, nocet.

Venena cætera vires tandem amittunt,
illa, quæ libris committuntur aconita,
semper durant, in distans agunt, & ad locum
quò scripti author non potest, malum
penetrat.

Tuo tu calamo legem statue : nihil ut
umbris dignum inde promanet, quo inno-
cens oculus offendi possit, vel, ut infaustos
calami alieni abortus partu meliori con-
fundas. Scribe, quæ legentibus profint.

Venena auro illita nihilominus nocent.
Eruditio inter sordes veneno infectas qua-
sita doctiorem te facit, sed & scelestum.
Non leguntur hæc impunè, nolentibus pa-
riter se affricat malum. Fugisse, vicisse est.

31. Aug

31. Augusti.

*Commodis suis implicitos non convenit de
animæ rebus statim adoriri, quod foret
hamum sinè esca, & illicitis jactare. S.
Ignat. apud Bartol. l. 4. n. 20.*

Lignum non illico flammam concipit,
siccatur primùm, suis dein calet gra-
dibus, ità per intervalla disponitur, ut
ignem ultro appetat, cui viribus priùs
omnibus restiterat: ità blandè inducendus
ad ea animus, à quibus naturâ horret.

De nullius conversione dubitandum;
quidlibet fieri potest è quolibet, modò
aptas facere noveris dispositiones. Hæc
summa rei est, ut amicos tractandi modus
te non destituat.

Repentinæ mutationes Dei opus sunt,
non hominum; nos sensim, & per gradus
operari ars docet, & natura: tenta; suavis-
ter, quasi per cuniculos, amicè vaniculum
aggredere, brevè à terrenis ad æternorum
amorem trahes.

Si primus non succedat ictus, longani-
mitate opus erit, importunitatem cave;
quem gutta sensim absque tumultu stillans
cavabit lapidem, impetus fregisset.

M 4

1. Sep

I. Septembris.

*Viri eximiâ virtute, licet tenui adjuvantes
proximos doctrinâ, suis eloquenter con-
cionantur, vel aspectu sui validius per-
suadent probitatem, quàm possent dicen-
di peritiâ quàm maximè instructi. S.
Ignat. apud Bart. f. 388.*

Alia verboritas est, alia animorum re-
gina eloquentia. Sermocinatores in-
numeri, pauci animorum Domini, quia
multi, quæ dicenda sunt, curant, quæ
agenda sint, minùs solliciti.

Verba volant, cor non feriunt, nisi pon-
tus sumant à virtute; hanc aliis suadere
qui volet, sibi priùs persuadeat, aliàs ineffi-
cax cadet oratio; murmur, & strepitum
ciebit, non animos.

Ludicra sunt vulgi judicia! optimos des-
prædicat concionatores, qui verbosissimi,
quibus promptum semper affluit oratio-
nis flumen, quasi verius à plausu homi-
num, non animorum motu, de illis statu-
endum foret iudicium.

Faciliùs est morum sanctitate deprava-
tos populi mores emendare, quàm si è
mille cathedris virtutem doceas, Proniùs
est

est errare naturam, quam populum à maiorum moribus discedere.

2. Septembris.

Si parùm domiti natura impetus verba, factave à nobis frequenter excutiant ab eo, quod profitemur, aliena; tam diu sunt durius castigandi, dum nobis obtemperant. S. Ignat. vitæ l. 3. f. 218.

TAm diu catenis illigandæ sunt feræ, dum plenè mitescant, ut nocere non amplius sciant; par animales appetitus compescat rigor, plura secus tibi, & aliis damna inferent.

Quàm diu vivimus, hostes domitalis mus; sopitus est, non extinctus ignis, qui latet sub cinere, modicâ opus est stupâ, & & in flammam erumpens luculentum se ostendet.

Facilè ad naturam redeunt, quæ cicures videbantur feræ; plùs tamen his, quàm innatis affectibus fidei; citiùs hi, etiam ubi mortificati credebantur, furorem sumunt, & certiùs nocent.

Qui tutus esse vult à vulnere, in armis vivat, nec noctu his, nec die careat, pugil perpetuus; nec enim hostes nobis in-

festi esse cessabunt, donec iis mors pacem
indixerit in sepulchro.

3. Septembris.

*Ab omnibus opta cognosci, tam intus, quam
foris. S. Ignat. apud Lyr. in antel.*

Homo publico natus, in publici uti-
litatem vocatus, latere non debet;
hoc enim esset, lumen modio sepelire.
Quid prodesset aurum, si montium caver-
nis abditum hæreret incognitum?

Ignis, ubicunque est, luce, & calore se
prodit, prodesse petit omnibus, se ultro
offert, Imago sit Apostoli, ut, ubicunque
agit, exempli primùm luce, tum doctrinæ
sanctioris calore innotescat.

Lucifugæ, qui oculos, & notitiam fugi-
unt, plerumque sunt filii tenebrarum, rarò
tales optimi. Sol aspici non veretur,
imò diem accendit, ut aspiciatur. Semper
in publico se theatro spectabilem facit.

4. Septembris.

*Ne sis communis omnibus, neque familiaris,
sed consule spiritum, ad quem te magis
impellat; S. Ign. ibid.*

Notus cunctis esse potes, amicus paucioribus; familiaris esto nemini. Contemnitur ex facili, & vilescit, quod obvium, & quotidianum. Major à longinquo reverentia.

Liber lectione exhaustus seponitur. Semper aliquid reserva, quod alius à te sperare possit, nec totum te sinas exhaustum. Sint semper aliqua post sularium, quæ sui desiderium excitare possint.

Oracula sumuntur ex abdito, major talibus fides. Quæ omnibus prostant, semper ad manum, minus pretiosa censentur; frequentia minuit pretium, auget raritas.

Ità cum proximo, sicut cum igne versandum; nec nimum propè, nec nimum remotè consistendum; si proximus accedas, comburèris, si procul recedas, frigebis.

5. Septembris.

Desidera stultus haberi ab omnibus, ut sapiens habearis à Deo. S. Ignat. ap. Lyr. ib.

Alia judicia Dei, alia hominum, & ea frequentissimè prorsus opposita! homines ex iis, quæ sub oculos cadunt, judicant; Deus autem intuetur cor, & quæ stulta sunt mundi, præeligit.

Parum interest, quid de te homines sentiant. Horum discursus, & sententia perinde habenda, ac stridores culicum, aut ut ranarum è suo cœne coaxationes cœlum curant, ob quas cursum non mutat.

Quòd lutum porco charius sit, quam rosæ, quòd sordes præ margaritis æstimentur, nec harum pretio, nec illarum decori quidpiam detrahit. Non quid, sed quis te iudicet, cura.

Talis es, tantusque manebis, qualis, & quantus coram Deo es. Hujus iudicio tua vel stabit, vel cadet causa, cujus approbatione habitâ, Orbis universi sannas securus ride.

6. Septembris.

Optimus parendi modus est, ut obediendi alacritate, nec imperii summi necessitatem, nec mandati denunciationem expectes. S. Ignat. in Testam.

Invitum parere, pigrorum est animalium, quæ stimulis egent, parum proficientibus, nisi post verba, etiam verberibus urgeantur. Nobilior indoles facilius movetur.

Ut qui citò dat, bis dedisse, ità, qui citò obedit, bis obedivisse censendus, geminum

num olim præmium exspectet; unam obedientia, promptitudo alteram ejus verticis coronam imponet.

Amor, & mora litteris nihil, re plurimum differunt; ubi enim mora, ibi nec imperantis amor est, nec imperati. Nescit amor moras; ubi amatur, sine difficultate paretur.

Nec sentitur onus, quod libenter fertur; pertinacia est, quæ sibi, & aliis gravis, tedium movet. Dura nempe severiores ictus exspectant, ut statione, vel sententiâ suâ moveantur.

7. Septembris.

Errores quàmprimùm tollere debet Superior, ne si semel, iterùmve conniveat, mos in legem transeat. S. Ignat. apud Barr.

Herbæ noxiæ, nisi statim tollantur, illico se propagant; mala celerius multiplicantur; impunitas licentiam parit; dum parcit reo, innocentibus nocet; sicut qui contagionem, cum potest, non tollit.

Vis exempli pessima est in malis. Natura hominum ahunde in malum proclivis non est, quòd his irritetur, sponte suâ rapitur in omne nefas. Ubi deest rigor, quod liber, licere credit.

Nemo solus vult esse malus ; socium quærit, quem ut inveniat non unum, nullâ opus adhortatione ; sufficit exemplum, quod si fuerit impunitum, omni oratione potentiùs persuadet sequelam.

In extraneis faciliùs invenietur benefactor, quàm corrector ; animadversio solùm erga charos fit, liberalitas etiam ad inimicos se extendit, castigatio solùm ad amicos ; quos amas, nihil in iis vitii tolera.

8. Septembris.

Vince te ipsum : si enim te viceris, splendidior rem in cælo, quàm alii, qui miriori sunt ingenio, coronam adipiscèris. S. Ignat. ad Edmund. Auger.

A Ut vincendum, aut succumbendum tibi est ; potentior tibi hostis es, quàm Xerxis exercitus ; tu difficilior es expugnatu quovis præsidio, Quot expugnatores urbium se vincere nesciverunt ?

Quantò nobilior mens est saxo, eò hanc præ illo expugnare gloriosius ; aliena victoria hostium domat corpora, non animos : victoria verò sui ipsum superat mundo, cæloque superiorem animum.

Naturam non accusa : si alia est, quàm

opra.

optares, te ipsum argue; cur non melio-
rem efformas? Non poterat fieri, ut pri-
mum efficeres, potest nunc, ut reficias. Nul-
la est tam pervicax, quæ correctionem re-
cuset.

Feliciter te crederes, si naturam eligere
potuisses; potes nunc longè securius; non-
dum vitam expertus, optione hac fortuito
egisses; nunc post experientiam prudentior
erit delectus, ubi te probasti; sagacius con-
siliium est post periculum.

9. Septembris.

*Asperitas in eos qui imbecilla virtutis sunt,
minimè adhibenda, ne mali multo plus
nascitura inde diffidentia pariat, quam
expectari possit de reprehensione acerba
boni. S. Ignat. apud Bart. l. 3. n. 36.*

Correctionis finis emendatio sit, ultra
hanc qui premit, non est pater; quid
correctio juvat, quæ obstinationi potius,
quàm emendationi servit? correctionis
importunitas, peiores facit.

Quæ imbecilla sunt, nec firmam adhuc
radicem egerunt, asperior aura facilè ever-
tit: seri dein solis calores, seræ tepidi Ze-
phyri blanditiæ non revocabunt ad viro-
rem.

Quis

Quis adeò impudens? ut Judicis benignitate non moveatur, dum pœnæ, quam merebatur, loco, clementiam experitur: errori dolorem & ipse substituet; quid pluribus opus?

Mansuetudine correctionis rei amorem Judex promeretur. fiet proinde, ut error vitet, ne amato displiceat. Hac nulla certior est vitiorum extirpatio.

10. Septembris.

Contra quotidianas demonis insidias par est, quotidianas statis horis agere vigilas, in se descendere, dicta omnia, facta, & cogitata coram Deo diligentissimè repetere. S. Iguat. apud Lyr. l. 2, c. 6.

Quotidianâ colitoris diligentia eget hortus, ut in suo decore conservetur: si non observentur in dies areolæ, lolia brevè pro floribus, zizania pro fructibus alent. Non satis est, bonum semen seminasse, nisi inutiles extirpentur herbae; prima spes omnis in herba interibit, suffocabitur à noxiis. Labor sinè diligentia parum prodest.

Hostis noster semper vigilat in mala nostra indefessus, id maximè tempus observat, quo minimè observatur. Clanculum

sua

sua spargit femina , ut non pateant , nisi oculo valde perspicaci. Quas vigilia tanta vigilias petit ?

Si dormis , malè thesaurum tibi creditum custodis ; innocentia tua gemma est, cui orcus insidiatur. Nullis parcendum est vigiliis, ut fervetur ; hac tu monetâ cœlum emes, quò nulla securior viâ lacteâ.

II. Septembris.

Si quid in crastinum per te sponsum sit , id hodierno potiùs persolvatur , quàm differatur. S. Ignat apud Orlandin. l. 3. c. 49.

Libertate nihil pretiosius ; quàm diu debes, ligatus es, grave hoc vinculum, & captivitate corporis nihil minùs molestum. Non promitte proinde, nisi ea, quæ celerrimè præstare possis.

Facilis, & justò liberalior promissio exiguæ prudentiæ partus est. Periculo fidem exponit, qui non considerat, quanta promissi executioni obstare possint, ne, si hæc deficiat, vacillet illa.

Celer executio geminat favorem, firmat fidem, liberat sollicitudine, danti melior, & accipienti ; huic, ut conceptâ spe, illi, ut contractâ obligatione celerius absolvatur.

Si

Si homini promissa cadunt in debitum, tantò amplius crescit obligatio, quantò dignior est, cui quidpiam spondisti. Displicet Deo tarda, & inconsulta promissio, vel omitte vota, vel imple.

12. Septembris.

Si quis in populari commercio Principes, & Magistratus particulatim reprehendit, plus damni, & scandali generat, quam ponat remedii. S. Ignat. apud Ribadils.

POpulus naturâ suâ Magistratibus parum est affectus, suspicionibus agitur, quibus si oleum affundas, quid, nisi commune incendium timere possis? quod populari nullum periculosius, nec oritur illum facilius, nec ullum ægrius sopitur.

Sputum, quod in cœlum jacitur, recidit in faciem jacentis. Inconsulta in eos mittitur censura, quorum, ut longæ sunt ad audiendum aures, ita graves ad feriendum manus. Potentes ægrè se tangi sinunt impunè.

Quis te Judicem constituit? Sutor malè ultra crepidam fert sententiam. Sape judicamus, quæ nescimus. In edito posita plura vident: si nos rerum causas cognoscere.

sceremus, quantum judicia nostra damna-
remus!

Calumniari in nullum licet, minimè in
Magistratus. Reverentia illis debetur, &
obsequium. Dei vices in terris agunt. Sta-
tuta, & leges, non ut ab iis, sed ut à Deo la-
tæ, sunt habendæ.

13. Septembris.

*Agenda prævidere, & acta in censuram vos
care, sunt fidissima rectè agendi regula.*

S. Ignat. apud Martinium.

Blfrons Janus rectè agendi, ut symbo-
lum tibi est, ita sit & regula; futura
prævidere, præterita revidere ut consue-
scas; ex præteritis futura designentur, &
ex futuris præterita emendentur.

Fecisse non est satis. Quomodo quid fa-
ctum sit? revocandum ad examen. Nullus
certior est magister usu. Idea faciliat opus,
quod præ manibus habes, illam si respicis,
ex amussi rem conficies.

Impetus nihil rectè facit, & si quid aptè
videtur factum, casus est, non prudentia;
properare, & errare affinia sunt. Nemo
tam sapiens, qui ante opus prævidere mo-
dum, media, finem, non debeat.

Nec

Nec te finè censura sine vivere; vide vitam haectenus actam, diem vide praeteritum, videbis, unde melior fias; si bene actus est? adde plura bona; si secus? futuris compensa.

14. Septembris.

Qui se errasse comperit, non cadat animus: etiam errores prosunt ad sanitatem. S. Ignat. apud P. Lud. de Cam.

Non unus Antæus post lapsum surrexit à terra fortior; sæpe accidit, ut ossa fracta, si rite coalescant, & solidentur, iis firmiora sint, quæ integra semper manserunt. Sic fit è veneno medicina.

Bonus & utilis Magister est, error: futurum dedocet. Semel qui nocuit, semper prodest, uno à multis malis præservat. Cautum reddit, ut semel in glacie lapsus firmiorem post hac pedem figat.

Si nunquam errassemus, nesciremus, quid simus? quid possimus? Error fragilitatis est speculum; facit, ut, qui profundiùs ruituri fueramus, post hac simus oculati. Melior est humilis poenitens, quam superbus innocens.

Conscientia delicti justificationem poenit

perit publicano, parit omnibus humilitatem, parit ad Deum refugium, facit, ut superabundet gratia, ubi abundavit delictum.

15. Septembris.

Nec corporis, nec passionum mortificatio differenda est in senium, quod est incertum est, et severitatem non patitur. S. Ignat. apud Nolarci.

Quod juvenis negligit, desperet senex; nec artem, nec virtutem capularis imbibet, quam vix tenui labro impubes mutavit. Lassæ vires, fracta valetudo, corpus exhaustum, nec robur labori, nec spiritus diligentia, suppeditabunt.

Si sponte sua subsidit incendium, serotina est aquarum affusio: primæ flammæ occurrendum erat. Quod in hyeme, seu corporis, seu ætatis, non caleas, laus tua non est, sed naturæ. Amurca flammam non alit, nisi pertenuem, & obscuram.

Ubi te deseruerint vitia, ubi morbis confectum corpus petulantiam posuerit, minùs est, quod castiges. Nolle peccare, cum non ampliùs possis, & velle bona præ-

præstare, quæ non amplius vales, cuius est meriti? Extrema vini fæces sunt.

Si longum passio totâ vitâ tenuit imperium, non amplius idem ponet in senio; rumpetur citius, quàm deserat homo, qui teneris ab annis vitio assuevit. Ut vixit iuvenis, ita vivet senior, ita morietur.

16. Septembris.

Estò, & homines, & rationes omnes suadeant, nulli negotio dandum est initium, nisi prius Deus per preces consulatur.
S. Ignat. apud Lyræ.

AB origine pendet finis; dimidium facti, qui bene cæpit habet; bonum sperari principium non potest, nisi ab eo ducatur, qui rerum omnium principium est, & finis.

Si incipis, perfectè incipe; affines enim suis initiis plerùmque sunt fines, ab aurora reliquæ diei statum præfagire quotidianum est. Sic initia futurorum sunt prognostica, ut flores fructuum.

Ubi cæcus cæcum ducit, ambo eunt in ruinam; humanæ rationes cæcæ sunt, quis sua iis tutè confidat? Nemo suâ basi stat fir-

mior,

mior, qui humano consilio ducitur, nititur super arundine; cadet cum labili.

Si prima in suscipiendis negotiis cura Deus est, tum omnia ibunt secunda; ubi ab hac pharo navis deviat, naufragium expectet. Portum, quem designabat, non attinget.

17. Septembris.

Meditatio, & cum Deo communicatio liberatur a vires stringit, & impetus frangit. S. Ignat. apud Lyræ.

Domantur leones, mitescunt tygrides, ferrum flectitur; nulla vis est, quæ domare hominem possit. Ars in hoc, & natura deficit. Orationi hæc debetur gloria, quòd sit animorum domina, sola hos, quòd vult, inflectit.

Ut à rudi, ac informi gleba fornaci injecta purissimum effluit aurum, ut è terrea mole ignis beneficio crystallus coquitur: sic terrenus, & animalis homo per orationem depuratus in alium commutatur.

Si pauci sunt mortificati, pauci Dei spiritu pleni, non divinæ adscribendum est illiberalitati; sed quia pauci sunt, divinæ per orationem conjunctionis amantes.

Ora

Oratio schola est, inde hauritur spiritus,
 corrigitur natura, inolita frangitur con-
 suetudo, accenditur tepor, discitur virtus.
 Utinam multos numeret discipulos!

18. Septembris.

Si vis in amore proficere, loquere de amore.

*Ut enim flammam ventus, sic pia collo-
 quia suscitant charitatem. S. Ignat. Epist.*

15. April. 1543, datâ.

DE dilecto nunquam satis cogitatur,
 nec dicitur: qui tacet, non amat; de
 eo, qui diligitur, nec materia loquendi de-
 est, nec voluntas. Hæc eloquentia non te
 docetur, sed naturâ.

Ex abundantia cordis os loquitur.
 Quàm parum ignis in sinu abscondi, aut
 odor cinnami celari, tam parum amore re-
 condi potest. Ut ille calore, iste odore, sic
 affectus per os se exerit.

Amor omnium quidem artium magi-
 ster est, maximè tamen eloquentiæ; mutus
 esse nescit, bene conscius, ut ignem sine
 folle facilè in foco, sic absque mutua re-
 novatione affectus in corde frigescere.

Loquere juvenis, ut noscam te? quem
 vitrum liquorem contineat, odore prodit,
 Pro

Profanus, & pius sermo statuunt de tuo,
qualis sit, animo sententiam.

19. Septembris.

*Volenti nihil difficile, maximè ex iis, quæ
fieri debent ex amore. S. Ignat. ad Garz.*

INvenies in quolibet vitæ genere deli-
cias, si velis; quidquid enim amaroris
rebus inesse dicimus, nos facimus; inno-
centes illæ, naturæque suâ faciles forent,
nisi fuga, & aversio nostra faceret acerbas.

In laboris condimentum natura nobis
amorem dedit. Quantum beneficium!
cum hoc nihil tam durum erit, in quo non
amans animus solatium inveniat.

Ut nobilis artifex in omni materia suam
artem exercere novit; ita quamcunque
fortunam accipiat amans, eâ in sua com-
moda uti sciet. Nulla ei poterit minùs
grata esse, amando faciet gratissimam.

Discimus amare, nec supererit, quod
formidemus. Hac arte animus ad diffici-
lia se præparet. Sinè suspitione Magiæ in-
vulnerabilis amando fiet. Nec facilius ul-
lum, neque certius laboris, & difficilium
remedium.

20. Septembris.

*Qui Deum habet, cum hic sine sua voluntate
perdi non possit, nihil ei triste accidere
potest: quidquid enim doloris est, oritur
ex amisso, vel amittendo bono. S. Ignat. in
Epist. 20. Janu. 1554. data.*

UT tenebras non metuit, qui solem
habet ad nutum, ita nihil est mali,
formidare quod possit, qui bonum illud
habet, in quo sunt omnia bona, quod ex-
cludit omne malum.

Una cura sit thesauri hujus custodia, si-
ne quo nihil sunt omnia, nisi vel calamita-
tas, vel somnia. Hunc servando, nihil est,
quod perdere possimus, nihil, quod deli-
derare.

In hoc felicissimi, quod thesaurum hunc
eripere nemo nobis possit, nisi conscitis, ni-
si volentibus; illius foedera aeterna sunt,
perpetua possessio, nisi nos ultro eo veli-
mus abdicare.

Stultus mercator, qui gemmam pro vi-
tro, aurum commutat pro scoria, & quae di-
gnus amentia, qui bonum infinitum pro
voluptatis gutta, bonum omne, pro nihilo,
prodigit? Heu! quam multi sunt ita facti.

21. S.

21. Septembris.

Dum illis servio, qui sunt servi Domini mei, censeo me Domino ipsi obsequium praestare. S. Ignat. Epist. ad Joan. Avila.

UT contumelia, sic & gratia servo praestita redundat in dominum. Quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis. Nostri magnus ille Dominus non eget obsequii; bonitas illius facit, ut servo praestitum, tanquam sibi factum, acceptet.

Dei servorum persecutores raro diu felices, illos; qui tangit, pupillam laedit Domini, dicentis: Nolite tangere Christos meos. Horum injuriam non diu sinit impunitam.

Amici Dei sunt; vel hoc nomine, quantum possint, ostendunt. Sedebunt futuri Judices, in eos laturi sententiam, à quibus nunc contemptum patiuntur. Fugerunt illi honores, quos forte ampliores consecuti fuissent, vel ideo majoribus digni.

Qui divino addictos servitio vilipendunt, in quo peccant, justo Dei judicio punientur, ut eorum ope, dum eam egerent maxime, in agone destituantur.

22. Septembris.

Plurimas nobis Deus gratias ultrò largiretur, nisi perversa nostra voluntas liberalitati ejus obicem poneret. S. Ignat. apud Bart.

Quem solis radii non illuminant, sibi imputet; cur lucem arcet re pagulis? Liberalior creaturâ Creator est, pronior in beneficia, quàm sol in luminis dispensatione. Incuriâ, vel malitiâ nostrâ pauperes manemus.

Divinarum capax gratiarum non est animus, qui terrenis plenus est cupiditatibus. Ut vas aquâ plenum alium liquorem non recipit, itâ valedicendum est vanis spiritualibus fruamur solatiis.

Quantùm nobis officimus! totius mundi contra nos conatus tantùm obesse nequit, quantùm ipsi nocemus. Gratiis enim Divinis nemo nos, præter nos, privare potest.

Paratior Deus est dare beneficia, quàm nos accipere. Bono summo summè sui communicativo injuriam, & vim inferimus, dum pro manantia ubertim ejus dona inhumani rejicimus. Cur nos sic odimus?

23. Se.

23. Septembris.

Dei imaginis, quam pretioso sanguine unigeniti Filii sui redemit, utilitate, emolumentoque gaudere communi omnes obligatione tenemur. S. Ignat. Epist. ad Hispan.

M Alè affecti oculi indicium est: proximi splendore, & alienâ luce perstringi; Noctuæ syderis lucem non ferunt, quâ gaudent aquilæ. Qui boni sunt, aliorum bonis gratulantur.

Quid tibi decedit boni, dum alteri aliquid accedit. Infinita est Dei liberalitas, inexhaustus thesaurus, dum alteri largitur etiam liberaliter, non minùs tibi dare poterit, si mereri scias.

Frater tuus est, qui abundat; ejusdem corporis membrum est, cui res ad votum fluunt. Nulli boni quidquam accedit, quin etiam in te redundet: ut particeps sis boni, sis etiam solatii.

Dominus est, qui dona largitur, quæ pro arbitrii sui, non placiti nostri nutu distribuit: nobis, qui servi inutiles sumus, obsequii solius gloria, & necessitas est relicta. Quid prætendis? & quo jure?

24. Septembris.

*Ut rerum maximarum tractatio è vana
fluat , vilissima præmittenda sunt opera,
ut sic pro magnis ejus auxilium imple-
retur , qui humilibus dat gratiam. S.
Ignat. apud Ribaden.*

UT à parvis natura gressum promovet
ad majora , sic etiam gratiæ à mini-
mis ad sublimiores fit progressus. Ut nemo
repentè maximus , ità nec rebus gerendis
aptissimus est.

Sæpe decipimur , & in medio conatu
successus nos destituit, quia majora viribus
audemus. In parvis danda priùs sunt ex-
perimenta virtutis , quàm grandibus adji-
ciatur animus , ne hic imperfecti operis
author audiatur.

Qui recusat vilibus occupari , frustra
gradum molitur ad majora; licèt enim his
per trochleas, seu per saltum admoveatur,
desperet successum , solis humilibus à
Gratia præparatum.

Superbi omnium superborum patris
tentatio est; appetere magna, inò summas
ideo cum eodem labuntur ad infima, ju-
sto Dei judicio, ut, qui volare voluerunt,
etiam ambulare dediscant.

25. Sep

25. Septembris.

Summa Dei bonitas, immensus amor, charitasque paterna ad perfectionem nobis fonte largiendam, quam nos ad eam vestigandam, paratior est. S. Ignat. Epist. ad Hispan.

Fons perpetue venâ ubertim manans Deus est, paupertatem nostram locordix debemus, quòd ad fontem hunc non accedamus. Gaudet ille benefacere: cum enim munificus est, Deum se exhibet.

Parsonia nostra magna Deo est injuria: vel enim pauperem credimus, vel illiberalem, utrumque cogitare, blasphemia fit. Nec voluntas illi deest, nec facultas. Qui minus accipit, minus desiderat.

Beneficia Dei vincula sunt, qui hæc accipit, amittit libertatem; felix captivitas, quâ Deo adhæremus! nos illi, & illum nobis per imitationem jungimus, tantò perfectiores, quantò Christi moribus propiores.

Virtutis basis processus est: nemo in bono stare potest; vel progredi debet, vel regreditur. Semper nitendum est adversus torrentem, ne undæ, fluctuûmq; vi repulsi sorbeamur.

26. Septembris.

*Ex tepore pariter, & fervore nimio morbi
animi proficiscuntur. S. Ignat. in Epist. ad
Hispan.*

QUæ humanæ vitæ, ut sana sit, eadem
sanæ mentis, ut meritoria sit, debet
esse constitutio; illam humorum, hanc a-
fectuum temperies conservat. Seu calor,
seu frigus excedat, actum est de utraque.

Quid interest, quis tibi meritum suffi-
retur, fervor, an tepor nimius? Equilibrio
tum est, quod à casu funambulorum præfer-
vat: magis ardua virtutis est semitas; in hac
absque æquipondio ruinam, non progres-
sum, meditaris.

Ut jaculator centrum, ita virtutis ses-
tator medium semper respicere debet, ne
à præmio aberret, à quo seu per excessum,
seu per defectum abeas, par vitium est,
errasti.

Inter hostes consistit virtus, quorum
quilibet satis est ad iter impediendum; &
acedia, & nimia sui fiducia sterni debet, ut
per eorum cadavera, tanquam per gradus
ad virtutis apicem veniamus. Sic sol per
monstra progreditur.

27. Septembris.

*Rarum est bonorum Operariorum genus,
qui quarant, non quæ sua sunt, sed quæ
Jesu Christi. S. Ignat. ibid.*

Nulla fiunt animarum lucra, dum
ad propria vacatur assiduè. Dei ob-
sequium negligitur, dum domestica com-
moda quærentur. Negotiator, & pastor;
propola, & ovium custos, malè cohærent.

Animas quærere plenum arduitatis est
opus. Totum hominem requirit, qui, si
dividatur in temporalia, & his malè, & il-
lis pessimè consulatur. Unus homo, unius
sit negotii.

Miracula facerent animarum curato-
res, mundum in maligno positum ever-
terent, si cum Archimede pedem extra
mundum scirent figere. Sic oves, non se,
pascere, illas, non lac, & lanam appe-
terent.

Si animas Deus repetat è manibus Cu-
rionum, heu ! quàm durum his judicium
fiet : quælibet plùs appendit, quàm thesau-
rus totius mundi ; quælibet pretium est
sanguinis Christi.

28. Septembris.

*Sape usu venit aliorum operas nostri gratia
impediri, cum nostras alius prestare de-
beremus. S. Ignat. ibid.*

Nemo solus vult esse malus, suam vi-
tia contagionem habent, afflant aliis
venenum; quasi verò levaretur malo, qui
alium, impedit fieri bonum. Suae quemque
puderet malitiæ, nisi socios haberet.

Diabolicæ hoc invidiæ magisterium
est, illam, quâ carent, aliis virtutem invide-
re. Duplex malum! bona, quæ agi per te
possent, omittere, & quæ alii vellent, impe-
dire; hoc est aliena infelicitate fieri velle
felicem.

Innocentiora sunt illa vitia, quæ aliis
quam commodi speciem præferunt; istud
prorsus exitiale, quod nec sibi vult esse
bene, nec alteri, neutri bonum, utrique
pessimum.

Bona impedire semper est malum, in
eo pessimum, cujus munus foret bona do-
cere. Si hostis opes tollat, damnum videtur
tolerabilius; at si eas debitor imminuat, du-
plex vulnus est; crumenæ unum, animi
alterum.

29. Septembris.

*Unius casus ceteris est terrori, & multorum
fervori in via virtutis teporem aspergit.*

S. Ignat. Epist. ad Hispan.

VÆ! homini illi, per quem scandalum
venit, tot mortes subire dignus, quot
ii sunt, quibus pravo exemplo spiritum
minuit. Majorum peccata, sunt plurium in
minoribus irritamenta.

Potior mali, quàm boni exempli vis est;
illud naturam habet adjutricem. Rarus
Hercules contra hos duos. Plus unâ horâ
malleus destruere potest, quàm centum
horis instaurare.

Virorum perfectionis studio addicto-
rum exempla, si prava sint, magis nocent;
talia non solùm docent malum, sed & eru-
bescentiam adimunt, peccandique fidu-
ciam creant: bene secum agi credunt, dum
eos sequuntur, qui dati sunt in normam
gregis.

Si aquarum fontes, unde potant universi,
veneno corrumpantur, quanta in popu-
lo strages! par animarum timenda perni-
cies, ubi corruptis moribus putruerunt
illi, qui peccata prohibere debuissent.

30. Septembris.

Sentio ego in corde musicam, sed sine voce, audio harmoniam, sed sine sono; tam jucundam tamen sentio, ut nihil ei in mundo comparari possit. S. Ignat. apud Bart. l. 4. f. 27.

A Nimus tuus arbiter est felicitatis tuæ, imò conditor: tantam habes, quantam vis. Frustra inculamus fortunam, malè infamamus naturam, quasi nocere forent: utraque innocens est. Omnis felicitas in te solo est.

Miseria ac tristitia nostræ inertiae inventum est; quid enim facilius? quid magis sine apparatu? quàm nihil appetere creatum; quo facto placida, quæta, jucundissima sunt omnia.

Facilè parabile calamitatis omnis remedium est, non quærendum peregre, in nobis est. Prout res accipimus, ita nos afficiunt; nullum telum profundius vulnerat, quàm ipse admittas.

Vera voluptas pariter in nobis nascitur, & pro mensura cognitionis adolescit, pro majori major. Nihil extra te quærat, nihil desiderat; illud cura, ut Deus cor tuum
im-

impleat, reliqua sine damno missa facies omnia.

1. Octobris.

Si rara vobis, & inventu difficilis discretio videbitur, per obedientiam, ad quam confugiendum, ejus defectum ad securitatem supplete. S. Ign. Ep. ad Hispan.

UT dioptrâ jaculator, ita tu superioris judicio utere, nisi à scopo velis aberrare. Intricata perfectionis semita est; nisi Ariadna filo te ducat obedientia, periculum certiùs, quàm exitum reperies.

In eminenti, angustoque calle, qualis est, qui ad cœlum ducit, ad dextram præcipitia patent, & ad sinistram. Felices, quos obedientia manuducit! hæc suos non extra casum tantùm, sed & extra periculum ponit.

Qui sanctissimi esse volunt, gravissimè frequenter errant; scilicet in edito proniùs est vertiginem pati. Huc, qui suo, non superioris ductu graditur, ad ima relabentur. Terreant vestigia!

Quid prodest sulcare maria, séque ventis dare in ludibrium? portum non attinges, nisi ad stellæ polaris aspectum navim

direxeris. Discretio tua ignis fatuus est
seducit.

2. Octobris,

*Dum multa onera supra vires accumulanti-
tur, calcaria quidem, nullum autem fra-
num indomito equo, intractabilique
aptatur. S. Ignat. ibid.*

Non fervor, sed temeritas est, suis ma-
jora viribus audere; explorandi prius
humeri, quid ferre possint, quàm oneri
subjiciendi : fatiscunt sub pondere, si plus
velint, quàm ferre possint.

Uno conatu præfervido totius vitæ curæ
sui vigor subtrahitur. Egregia, si Diis pla-
cet, Sanctitas ! audere semel, ut totâ vitâ
vel nihil, vel modicum possis. Moderata
durant. Fac parum, ut multum, & diu
possis.

Deus, cui placere nitimur, totus mens
est, ac ratio ; stulta, & inconsulta devotio
ei placere non potest. Quantum à medio,
tantum à merito recedit. Dum nimium
fervet mustum, dolium rumpit, intempe-
rans fervor corpus destruit.

Hic immoderati fervoris fructus est, ut,
qui nimium ausus est, fractis nimietate vis
rio

ribus, possit nihil. Nimiùm intensæ chor-
dæ rumpuntur ; sanitas nostra nihil habet
de ferro, facilè succumbit.

3. Octobris.

Multùm solâ laboris pro animabus suscipiendi intentione præstatis. S. Ign. ibid.

In grandibus, & egregiis etiam deside-
ria, magna si sint, magni facienda, mas-
ximè dum tanti operis executio non è vo-
lentis arbitrio pendet. Quàm felices ! qui
volendo meritis ditamur.

Plùs intentione nostrâ Deus, quàm ope-
re, conatu plùs, quàm executione, vo-
luntate potiùs, quàm re ipsâ delectatur, ad
illius, non hujus mensuram præmium
constituit.

Si animas cœlo aggregandi occasio te
deficiat, in promptu est desiderium, quo
te nec tempus, nec occasio ullibi desti-
tuet. Hâc arte etiam pusilli evadere in A-
postolos possunt.

Si avari volendo aurum lucrari possent,
quas non brevi tempore divitias congre-
gant ? Pudeat nos in thesauris æternis
congregandis segniores esse ! Animum
Deus ponderat.

4. Octo-

4. Octobris.

Tum ad percipienda, tum ad communicanda dona Sancti Spiritus multis partibus, litteris bona vita antecedit. S. Ign. ibid.

Humiles nimium, abjectæque litteræ sunt, & infirma elementa, ad fructum spirituales non assurgunt, multa omnia, & inanima, nisi vitam, vigoremque à spiritu nascantur. Ad lucrum temporale faciunt, infœcunda ad æternum.

Heu! quantum erramus, doctos inquirimus, ubi pios invenire præstitisset; ideo rarus animarum fructus, quia nimium doctrinæ tribuimus. Nemo apud nos pondus invenit, nisi quem insignis commendat litteratura.

Subules sunt, ingenio, & talentis prævalent, eloquentes, versati in omnibus, versutique; ad animas tamen convertendas inefficaces, & nulli sunt.

Spiritus est, qui omni gladio ancipiti vehementius animas penetrat; pietas est, quæ omni fulmine potentiùs obstacula omnia diruit, quò vult, penetrat, & quod vult, impetrat.

5. Octobris.

Ratio iuvandi proximi (quæ longè, ac latè patet) sanctis desideriis, precibusque continetur. S. Ignat. ibid.

QUò manus non possunt, pertingunt desideria; hæc nullo obice, nullis terrarum spatiis, vel temporis angustia, prohiberi se sinunt à destinato. Quod per lustra spatium pedes non conficerent, desideria momentò emetiuntur.

Si barbaras adire terras indipeta nequeas, non est, quod admodum queraris; breviori viâ, & arctiori compendio iter age desideriis, & multa brevi, nec difficili labore merita collegisti.

Ne tamen desideria vacua sint, pondus iis preces addent; ut quam tua non mereatur inertia, pluribus Deus gratiam addat animas opere lucrandi. Sic hæ non tam illius sudori, quàm tuæ pietati cedent in acceptis.

Pigra tamen desideria steriliora sunt, quàm ut ex iis lauream aliquando metas; aliud est velleitas, aliud voluntas; simplicem complacentiam illa, hæc efficacem habet conatum. Ad hanc desideria tua contemrevoca.

6. Octo-

6. Octobris.

Ite, & mundum accendite univesum. S. Ignat. apud Cardin. Ludovis.

SI minor, quàm in igne, sit Apostolica
flor, sufficiens non est, qui gelida mon-
talium corda juvet. Ut decoquatur scoria,
ut ferrea corda in vias rectas dirigantur,
igne opus est, mitioribus mediis in vetera-
tum non cedit malum.

Facilè sopitur calor, ubi ignis abest.
Constantia in repurgando mundo neces-
saria est; quæ si desit, sordidus manebis
novis in dies accrescentibus. Et unde tan-
tus calor? nisi domi focus ignem alat.

Lucet ignis, & ardet: paria sunt Apo-
stoli officia: duplici nempe viâ corrigend-
us est mundus: Verbi prædicatione, &
operis exhibitione. Claudicat zelus, qui
alterutro destituitur.

Totus mundus in maligno, malo igne,
positus, etiamnum ardet, ut Sodoma, nec
aliter, quàm ignibus ignis iste sopietur,
sed majoribus. Ubi abundat hominum
malitia, ibi tua superabundet diligentia.

7. Octo-

7. Octobris.

*Quem tanta, quanta vos serviendi Deo ob-
obligatio devincit, vulgari labore, &
famulatu non est contentus. S. Ignat.
Epist. ad Hispan.*

Qui in multis nomen contraxit, modi-
co debitum expungere non potest,
semper futurus in ære, donec solvat usque
ad novissimum quadrantem. Propter ma-
gna dona par expectatur gratitudo.

Quem Dei gratia sublimi constituit in
vocatione, grandium ei operum necessi-
tatem imposuit; obvio aliorum conten-
tus munere, etiam haustum aquæ frigidæ
remuneraturus, à te hecatomben præsto-
latur.

Qui Christi audire vult imitator, tenui
conatu, & brevi passu grandia ejus vestigia
non implebit. Tantæ artis prototypon di-
ligentem in ectypo requirit penicillum,
nisi monstrum imagini substitutum velis.

Loci sanctitas, mediorum frequentia,
gratiarum ubertas, piorum, inter quos vi-
vis, exempla totidem stimuli tibi sunt, quo-
bus ad grandia exciteris. Pudeat te socor-
diæ tuæ!

8. Octo,

8. Octobris.

Quantum salus, & innocentia subit discrimen in mediis procellis, & tempestatibus iis, quas nunc bonorum & opum, nunc honoris & gloria, nunc voluptatum avidissimus turbo excitat. S. Ignat. epist. ad Hispan.

Misera hominum conditio! ut pisces hamo, ita modico rei amarae lucro attracti præda fiunt, dumque captant voluptatem brevissimam, capiuntur ipsi, libertate, gaudio, & quiete simul amissis.

Qui gaudet, contentus dicitur; qui tunc gaudet voluntas, cum habet, quidquid capere valet, aut volet, id est, quidquid optare. Omnia præter Deum grandi peccant parvitate, non explent animum, & tamen fatigant.

Pereant illa, per quæ periculum subire potest anima, mergantur potius, quam mergant. Quis tantillo emat tantum perire? fumo ruinam, perniciem aurâ, nemo prudens mercabitur.

Quamvis dilatentur, quamvis inflectantur hæ minutia, quæ vulgus bonorum titulo honorat, omnia minus sunt, si nostrum

ex.

expendamus finum, qui solo intus contento Deo contentus erit. Reliqua non satietatem faciunt, sed discrimen.

9. Octobris.

Jure sperandum est, quod cum spiritualibus, temporalia quoque incrementa non sine amplificatione provenient. S. Ignat. Epist. ad Regem Abyssi.

Non adeo illiberalis est Deus, ut quæ etiam inimicis suis sat copiose tribuit, amicis suis deesse velit. Fecundissimus ager est ejus dextera, cui dum tua credis, centuplo reddit cum fænore.

Qui dat, quæ majora sunt, minora non negabit. Dona, quæ spiritum, quæ cælum respiciunt, vera dona sunt; temporalia inter quisquilias censentur: quia tamen necessaria sunt, à suis desiderari Deus non sinit.

Suo Deus obsequio addictos non ut seruos, sed charorum instar filiorum fovet quàm parùm proinde pia mater sui partus obliviscitur, tam parùm suâ Deus eos ope destituet, quos recepit in sua.

Illius providentia providet omnibus, feras, & volucres opipare nutrit, vestit lilia,

lia, & rosas, luos etiam in deserto usque
ad delicias pascit. Pone curas tempora-
lium; cura, quæ Dei sunt, reliqua curabit
omnipotens,

10. Octobris,

*Elegit vos Deus, ne vestrum animum
maneres viles, & labiles irretitum tene-
rent, & vestrum cor in varias partes di-
stractum occuparent. S. Ignat. Epist. ad
Hispan.*

Quibus te periculis generoso quondam
pede subduxisti, ad ea tacitis non est
desideriis redeundum. Etiamnum infir-
mus, periculorum, & fraudum plenus est
mundus, ac erat, dum tuo eum contemptu
dignam reputabas.

Ardet adhuc malo igne Sodoma, malè
à pice, & sulphure olet, nec oculo redeun-
dum est eò, unde pridem non pedibus
modò, sed & animo recessisti. Recidiva
periculosior est.

Quòd terrenis altior has contempseris,
& amores à perituris ad æterna transtuleris,
opus naturæ non fuit, sed gratiæ. Væ
si huic libellum pares repudii. Vivit, vivit
vêtque Deus, cui te, & tua consecrasti.

Manq

Mannâ te pascit cœlum, cur allium, & cepas esuris? certum destructi stomachi indicium est, saniora respuere edulia, & appetere noxia. Si ollas carniûm suspiras, cave, ne cum illis computrescas.

II. Octobris.

Mundities si modesta sit, & gravis, ut compositi, ornatique animi testis est, ita nimia, quæ placendi studio plerumque sumitur, neglectui habenda. S. Ignat. apud Barr.

Oculis placere hominum, ut commune studium est plurimis, ita est inanissimum. Videri appetunt, quæ inde utilitas? placere satagunt, quis tanti laboris fructus?

Otiosæ mentis est comendo corpori tempus dare, quod æternitati fuerat consecrandum; curas capillo in ordinem redigendo applicare, quanta sui abjectio! quâ quisque lege jaceat, quid facit ad utilitatem?

Si tanta nobis cura de animæ decore, ac munditie foret, si tanta divinis, quæ humanis oculis placendi cupido; quàm sancti, & quàm citò evaderemus!

Ni

Nimia corporis mundities animam inducit sorditiem; vultus enim ad ornatum & vanitatem compositus, ut oculorum laqueus, petra scandali, ruina innocentium; ita mundities orcos te potius placere facit, quam homini.

✻ 12. Octobris.

Qui sincero oculo cælum aspicit, caliginem terrenorum melius videt: licet enim hæc speciem aliquam fulgoris affundant, lucem illis omnem cæli splendor adimit.
S. Ignat. ibid.

Lux major opprimit minorem; fulgent, non apparent tamen præsentem solis minoræ sidera: sic decor omnis, & voluptas, si quæ terris est, cælo comparata, quasi nulla dispareret.

Cælum intueri natura nos iussit, ut doceret, reliqua extra cælum omnia non nisi pedibus digna esse. Quantum errant! qui eis cor affigit; quo capi potest Deus, gutta mellis, aut glebula luti non implebit.

Præmii aspectus fortes in vulnera facit athletas; idem in nobis intuitus cæli operetur; æterna illic nos corona expectat, sed non inertibus præparata, non domino, sed merito venalis.

Cœlum aspice; ibi patria est, quò tendis; sed per cœlum terrestre non est via ad æternum. Qui ducunt in bonis dies, non habent, quòd cœli aspectu recreentur; nulla illis ibi spes.

13. Octobris.

Inter pium, & vanum hominem ea est differentia: ille abstinet terrenis, & abundat spiritualibus solatiis; iste delectatur sensualibus, & cruciatur internis. S. Ignat. apud Nolanc.

NOlo solatium, cui certa succedit desolatio; malo tristitiam, quam sempiterna excipit lætitia. Lætetur, qui volet, ducat in bonis dies suos. Gaudia hæc finem non implent.

Si vis, ne tibi mundana solatia illudant; lude cum illis, & pilæ instar procul à te rejice; plurimos illa miseros fecerunt. Sinceriori nunquam te afficient solatio, quàm contempta.

Pius, & impius parem in vultu exhibere lætitiâ possunt, corde similem fovere nō possunt; illius conscientia cœlum est, perpetua ibi quies absque metu; hujus anima sicut mare furens semper in motu, & metu.

Una

Una rosa quot non alit spinas! hæc solatio-
riorum mundi sit imago; caduca volu-
ptas mille post se trahit amatores. Nulla
sincerior voluptas, quàm voluptatibus
carere posse.

14. Octobris.

*Malus ipse facile alios suspectos habet; ut, qui
vertigine laborat, credit omnia commu-
veri; non horum, sed humorum in suo capi-
te inquietorum vitio.* S. Ignat. ap. Mass.

In umbris ambulat, quisquis suspitioni-
bus agitatur; videre se credit, cum calig-
go teneat oculos. Pessimi dimensores, qui
suo omnes pede metiuntur, & sibimet ipsis
mentiuntur, opinione seducti.

Qui citò credit, citò decipitur. Quid mi-
rum? quòd toties errent, qui suspitionibus
aguntur. Nihil est magis pronum, quàm
in umbris impingere, cespitare, cadere.

Justa Dei vindicta est, ut de quo quis
alium vitio reum putat, ejus reatum com-
trahat; talionis hæc pœna est: nulli pejus
de aliis sentiunt, quàm qui nihil in se ipsis
boni comperiunt.

Se negligunt, de aliorum moribus cur-
siosi; quam suis erroribus corrigendis im-
pen-

pendere deberent mentis aciem, pernicio-
sâ planè diligentîâ in alienam messem im-
mittunt.

15. Octobris.

*Divulsim à corpore membrum neque mo-
tum, neque sensum, neque omnino vitam
à corpore suo accipit, S. Ignat. apud Or-
land. l. 15. n. 196.*

TAm diu frugifer est, & in honore pal-
mes, quàm diu manet in vite, si steri-
lis rescindatur, ad nihil valet, præterquam
ad ignem fovendum. Nulla ei sinè vite
vita, nullus vigor, fructus nullus.

Non palmiti, sed viti adscribenda ferti-
litas, botros ille fert, sed ista gignit, & alit.
Qui se à communitate separat, separat se à
Dei benedictione, quæ non privato, sed
cœtibus integris est destinata.

Ut membrum in corpore luxatum, ac
distortum, sibi, & aliis dolorem creat; ità
exlex in communitate aliis exemplo, sibi
vitâ, nocet. Quid mirum? quòd de rescin-
dendo chyrurgi consultant.

Mittere sanguinem, non est prodigere;
bene perditur noxius, ne reliquus vitium
trahat, ex quo totius corporis valetudo pes-

riclitetur. Id nempe curandum magis,
quid corpori, quàm quid mēbro expediat,

16. Octobris.

*Hoc inter felicitatem humanam, & Christi
crucem interest, quòd illa gustata fastidi-
tur; hac quòd plùs est pota, majorem suam
accendit. Ignat. apud Ribaden.*

ETiam amara condiri possunt, non mo-
dò ut profint, sed etiam ut sapiant ut
appetantur; quis crederet? nisi experien-
tia docuisset, Laurentio ignes videri esse
rosas.

Quidquid recipitur, per modum recipi-
entis recipitur: apis etiam ex amaro thymo
novit mel conficere, ex durissimo ligno,
alembyci artificio, salutare eliquantur
succu. Quod in his potest ars, poterit in
nobis gratia.

Discendo pati, dediscimus miseriam,
amando crucem, plùs eà, quàm suis ullis
voluptatibus, delectamur. Sic in suis rosa
spinis exultat, & quas alii pœnas crede-
rent, ipsa decoris sui custodes amat, Sicia-
ter tribulos acanthis modulatur.

Nec magnum est mysterium, gravia non
graviter ferre; si futurum est malum: male
nunc

nunc ante tempus affligit; si præteritum :
 malo liberati sumus; si præsens : cogita,
 statim fore præteritum; ita cogitatione no-
 stra crescit, vel minuitur dolor.

17. Octobris.

*Debent nobis corporis excusationes semper
 esse suspecta, quippe fugam laboris, fictam
 debilitate virium, pratexere soliti. S.
 Ignat. apud Bart. l. 3, f. 218.*

Mala consiliaria est sualitas, in sua
 commoda partialis, si una non suffi-
 ciat, mille in promptu causas invenit, queis
 indulgentiam persuadeat; si omnia ne-
 queat incommoda, quærit plurima, quæ-
 rit difficillima declinare.

Sanitas honestissimum nomen, sanctus
 planè titulus, sed sub quo mollicies, acedia,
 sensualitas, sensuum libertas, passionum
 indulgentia, remissio, laxitas, non levia
 certè vitia, velut sub sipario, nidulantur.

Nescit corpus, quid sibi prosit. Præsen-
 tia sentit, futura non attendit : quantum
 ex indulgentia damnum incurrat, non vi-
 det, quia sensu omnia, nihil discursu no-
 vit definire. Aliter olim judicabit.

Doloris mensura gloriæ modum defi-

niet, parvo pœna, immodico nobilis emi-
tur corona. Malè nunc sit corpori, ut æteri-
tùm sit bene. Facilè toleratur, quod tam
ubere solatio pensatur malum.

18. Octobris.

*Magnum agit amor proprius; oculos mentis
per sepe fascinat, ut putemus impossibilia,
qua si lucem veram admitterent, facili-
pateret, facilia fuisse, imò, & necessaria,
S. Ignat. ap. eund.*

Malè medebitur archiater, si ægri ju-
dicium; pejùs, si ejus sensum se-
quatur. Doleat, modò profit, nec ferro
parcendum, nec igni; gemat, reluctetur
æger, modò ad sanitatem conducant vul-
nera.

Pia hæc carnificina est, sensum præsen-
tem valetudinis amissæ lucro, velut inæsti-
mabili thesauro cõpensat. Nulla foret ma-
gìs impia benignitas, quàm ægro parcere,
ut intereat, hoc est, medium salutis eripere.

Grandis infirmitas amor proprius, & ut
mala rarò sola omnium animi affectionum
parens, & antesignanus; cui, si parcimus,
mala fovemus innumera, quibus liberari
non licet, nisi per proprii amoris excidium
quæ

Quæ hic fingit toleratu impossibilia, us-
sus tolerabilia, consuetudo facilia, gratia
etiam amabilia esse ostendet. His præ illo
præstat uti consiliariis.

19. Octobris.

*Tanta est divina consolationis abundantia,
ut ejus dulcedo non animam solum affi-
ciat, sed & in corpus redundet. S. Ignat.
apud Bart.*

IN virtutis studio non anima solum, sed
& corpus divinæ obsequitur voluntati:
hinc munifica Dei manus ita solatia parti-
tur in præmium, ut iis non anima solum,
sed & laboris compars corpus afficiatur.

Solatia corporis, quæ mundus offert, &
sordida sunt, & momentanea, quæ cælum
tribuit, pura sunt, & solidissima. Hæc illis
emere sapientissimum, plenumque solatii
consilium est.

Mille titulis magno illi Domino debes
mus omnia, quæcunque præstamus. Quan-
ta Dei liberalitas, quæ jure posset exigere
obsequia, præmio compensat, eoque non
ad æternitatem dilato.

Præ gustum cœli facit Deus, ut solatiis,
quæ hic sentimus, inescati, amare, & anhe-

lare sempiterna moneamur. Quàm dulcè
est tam liberali Domino servire!

20. Octobris.

*Cum objectum amoris infinitum est, semper
in amando proficere, & perfici licet. S.
Ignat. Epist. 15. April. 1543.*

Alii affectus mortales sunt, finem ac-
cipiunt, solus amor immortalis fi-
nem nescit; materia enim illius infinita cum
sit, tam diu ignis, hic ardet, quamdiu ei
materia suppeditat alimentum.

Liberè quidem amamus, quod volu-
mus, non possumus tamen non amare aliquid;
ab odio cessare possumus, omnem
ponere morem non possumus: semper ne-
cessè est velle aliquid. Amor nempe se ad
infinitum bonum amandum esse creatum
ostendit.

Reliqui affectus cum tempore vim
mittunt, consenescent: amor solus infatiga-
bilis, nunquam defecturus est, semper in-
defessus, natus ad immortale. Durando
crescit, & dum æternitas aliis metam po-
nit, major invalescit.

Lassitudine, & ignaviâ omni amorem
liberavit natura, in continuum usum fecit,

nega-

negavit omnes ei ferias, nec unquam tam
eximio nos opere fatiari voluit. Amando,
ac in amore crescendo, beati erimus.

21. Octobris.

*Voluntaria paupertatis amator statuam in-
duat, ut eodem vultu lacernam sustineas,
quo byssum, & purpuram accepisset. S.
Ignat. apud Mass.*

Humana cupiditas nunquam satia-
tur, ejus terminus ubique est, & prin-
cipium ubique: post plura, sunt alia, post
alia, omnia; post omnia, sua adhuc erunt
avaritiæ vota. Nunquam dicit sufficit. Bel-
lua insatiabilis!

Quod natura nobis infudit malum, gra-
tia corrigit, dum eo artificio naturæ geni-
um erudit, ut fastidire omnia, non modò
contenta paucis vivere, sed & necessario-
rum penuriam discat.

Adeò non sinè remedio paupertas est,
quod alia non concedunt artificia, dabit
voluntas erudita, id est, voluntas sinè cupi-
ditate. parum est, quod sufficit, cur ad super-
flua extendimus cupiditatem?

Quæ te vestis amiciat? quis verticem ga-
lerus tegat? quid interest? illa, si nuditatem

O s

pro

protegat, si hic contra solem, aut pluviam defendat, implevêre officium; reliqua superfluunt, non dant, sed accipiunt ornamentum.

22. Octobris.

Dum operam virtuti navatis, simul salutem proximi consulitis. S. Ignat. Epist. ad Hisp.

Melius locari tempus non poterat, quàm dum suo instrumentum fini aptatur. Nisi acuat falcem messis, modica sub ictum seges veniet: adeò inter omnia computandum minimè venit, dum à messe feriatur.

Spiritus est, qui vitam dat actionibus istis, quæ internam proximi utilitatem respiciunt, sinè illo inefficax cadit opera; aures ferire, ad cor penetrare vox non poterit, quam eloquentia, non spiritus, animaverit.

Quod ænea machina ad omnes artis leges optimè instructa sinè igne, id plurimis naturæ dotibus præditus operarius ager, sinè spiritu, id est: omnis apparatus, conatus, & labores hærebunt irriti.

Nullus Apostolatus plus habet utilitatis, quàm qui primùm in se sui zeli vires exercet; nemo tibi te proximior, quam in aliis

aliis exultam vis vitæ sanctitatem, tibi pri-
mum persuade.

23. Octobris.

*Iusto etiam adversa inimica sortis tela pro-
ficua sunt, nocendo profunt: non secus, ac
si gemmea grando vineam foliis priveret,
& diceret thesauro meliori. S. Ignat. apud
Barr.*

Quidquid in nos incommodi venit,
non casu, non hominum invidiâ, aut
odio, sed Dei nos amantis ordinatione, no-
stro bono accidit. Nihil in eo partis fortu-
na, totum Deus habet.

Maximè profunt, quæ tanquam adversa
gemimus. Morbus corporis animam sanat,
quod majus bonum? satisfacit pro pecca-
tis, ad Deum compellit, peccare prohibet;
possemusne ipsi melius quid eligere? Quæ
nocent, docent.

Indifferentia sunt omnia, qualia vis, ta-
lia facis esse. Neminem fallit miseria; si pu-
retur; & hoc ipso, quòd ità credas, verif-
simè miser eris, felix futurus illico, ac opi-
nionem mutare noveris.

In omnibus, quod delectat, invenit, qui
rebus uti novit, non novit autem, nisi qui

vittutis, non naturæ, impulsu ducitur. Possunt
sunt venena, cur adversa non possint me-
delam facere?

24. Octobris.

*O mi Deus! O summum bonum! quomodo
me tam fœdum peccatorem toleras? S.
Ignat. apud Ribad.*

Quidquid sordium hætenus orbis
habuit, tantam non creat mephitim,
quantam alit anima peccatoris. Nulla tam
à sordium colluvie fœda est latrina, ac
conscientia peccato sordidata.

Frustra corpus vestitur bysso, & purpu-
râ, inanis est, quo capillos imbuis, odor cina-
namomi, in cassum facies cerusâ pingitur,
si fœditas in anima latet, sepulchrum et
ornatum foris, plenum intus putredine.

Anima! imago Dei, naturæ divinæ par-
ticeps, cœli olim hæres, nunc à scelere fit
monstrum, quo nullum magis horrendum
Africa peperit, titio inferni, diaboli manci-
pium, horror Angelis, abominatio Deo.

Et hoc propter quid? ob momentaneam
voluptatem, ob fumum honoris. O mortu-
les! amate innocentis animæ pulchritudi-
nem! decor filia Regis ab intus, non emite
tanti sordescere.

25. Octo.

25. Octobris.

Perfectionis amans tantum humilitate abundare debet, quantum lampas oleo: illa redundant interiora, luceant exteriora, Et quaecumque vertatur in partem, se insinuet. S. Ignat. ad S. Magdal. de Paz.

Sine profunda demissione animi nec domi pax, nec boni foris exempli lux diffunditur, illam summa cordis tranquillitas, communis omnium ædificatio consequitur mater quietis domesticæ pariter, & externæ.

Quidquid turbarum seu domi, seu foris oritur, ambitio facit: inquietam maslum! quod nec modum scit, nec terminum, Hanc doma, & stabile tecum, æquè, ac cum omnibus fœdus pepigisti.

Si repulsam passa sit ambitio tua, si cuspitispe honoris excidisti, cogita, quod licet non habeas, quod cupiisti, habeas, quod cupere debebas. Vertiginem tibi fecisset altitudo, gradus ille ruinam præparasset.

Quam beati essemus, si sorte nostrâ contenti contraheremus vota: plures, ut felices essent, ultro rejecerunt istos, quos

tu ita perditè sectaris, honores. Fumum
ambis.

26. Octobris,

*Si quas in te Dei gratias vides, cogita
gemmas. Et aurum esse aurifice Dei boni-
tate, ligno rogam merito clementer indu-
etas. S. Ignat. apud Eund.*

Dona Dei quantò plura sunt, vel
majora, tantò certiora sunt materia
demissionis. Egentior ille, qui plura debet,
hoc portat onus, qui plura accepit. Fidei
tuæ credita sunt; dona, quæ possides, repe-
tentur.

Quas thesauri custos, eas & tu, curas
fovere debes, imò potiores, illi satis est
thesaurum à damno servasse immunem.
tibi insuper incumbit, ut novum è talentis
fructum facias. Vide, quæ tibi cum Dei do-
nis onera veniant.

Truncus eleganti licet paludamento ve-
stitatur, auro insignis, & auro fulgeat, sti-
pes manet; tam parum unde superbiat,
quàm asinus thesauri bajulus, habet.

Quæ in te seu naturæ, seu gratiæ dona
cumulantur, tua non sunt; data de sursum,
tollī pro arbitrio possunt. Quid habes,
quod

quod non accepisti? si accepisti, quid gloriaris? in alienis cornicula plumis stultè sibi complacet.

27. Octobris.

Præstat violentâ manu vitâ exturbari, quàm vanitati vivere. S. Ignat. apud Nolarci.

SI anima, quæ peccaverit, ipsa morietur, vita mala mors potius dicenda est, quàm vita; non solum quod sepulchro clauditur, aut tumulo infertur corpus, cadaver dicendum: est etiam mors viva, est cadaver animatum.

Qui Deo non vivit, legi rationis non obedit, cui animæ cura in postremis, hujus ego vitam morte deteriolem credo; quâ sublatus, nec Deum offendit, nec animæ nocet, nec proximum scandalizat.

Beneficium Dei est, si morbo citius vitam adimat; sic peccandi potestatem adimit, minuit infernum, quem atrociolem meruisset. Qui bene agere, cum potest, nolit, gratia ei fit, dum malè agere, cum vellet, impeditur.

Mors ita mala non est, ut timeri debeat, quam scelerati sæpe, præ conscientiaë tortura,

tura, elegerunt, nempe ut pœnas exigerent,
 quas à passionibus, imò & à dæmonibus,
 pati coëgerunt.

28. Octobris,

*Licet ipsa natura iudicii assensus feratur
 in id, quod sibi veri speciem prabet, tamen
 multis in rebus, in quibus videlicet co-
 gnita veritatis evidentia vim illi non im-
 fers, potest voluntatis pondere in hanc
 potius, quam illam partem inclinari. S.
 Ignat. Epist. ad Hisp.*

UT oculus ægritudine vitiatus ita
 clarè videre se credit, ut nullum rei
 subesse dubium videatur, fallitur tamen,
 sanòque plùs, quàm sibi, fidere docetur,
 ità & iudicium alieno sæpe satius est sub-
 jicere.

Iniquum sanè tribunal, ubi Iudex idem
 est, & reus; nunquam suo nimium tribuen-
 dum est iudicio; tunc verò minimè, cum
 tua res, aut iudicii ipsius veritas, in qua-
 stionem trahitur.

Nemo ità perspicax, aut tam defacatus
 est iudicii, qui errare non possit, plùs vi-
 dent oculi, quàm oculus; nec à doctrina
 & ingenio sumenda semper est autoritas,
 eti-

etiam olitor aliquando est opportuna locutus.

Necessaria quidem potentia intellectus est, ita tamen voluntatis imperio subdi debet, ut errori se obnoxium esse conscius, voluntatis nutum sequi non renuat.

29. Octobris.

Quòd si pax, & tranquillitas animi quaeritur, certè hac non fruetur is, qui habet intra se causam perturbationis, atque tumultus. S. Ignat. ibid.

Nihil in orbe felicius, quàm theatrum infantis conscientiae: nulla libertas major, quàm nihil timere; hanc ille solus obrinet, qui se non timet. Quem reum non agit conscientia, Judicem nullum veretur.

Sicut malè sibi conscio nullum est extrinsecum fomentum, ita bene conscio nullum tormentum. Nec domi, nec foris pax est speranda, ubi bellum tot adversi movent affectus.

Quòd ancipites quotidie agimur, inde fit, quòd hodie nos delectet, quod erat heri fastidio, placeat hodie, quod heri displicuit. Ut navis acta ventis, sic mens passio-

tionibus subdita, temper est in motu, semper cum fluctibus luctatur.

Gaudium in nobis nascitur; fortuna dona, naturæ necessitas, extra potestatem nostram sunt; inde nec dolendi, nec gaudendi sumi potest constantia. Imperturbata quies ex animi compositione sumenda est.

30. Octobris.

*Divina liberalitas de suo abunde supplet
lucrum, quod videt suâ causâ contemni,
S. Ignat. l. 3. n. 7.*

Aliud est videri divitem, aliud esse; non crumenâ, sed animo metienda sunt divitiæ; veram opulentiam non opinio facit, sed conscientia, non alienum iudicium, sed proprium. Dives est, qui satis habet.

Qui plures filias maritandas numerat, licet amplissimos census habeat, pauperem se putat; quomodo dives erit, qui infinitas alit cupiditates, quarum vel uni non sufficit orbs.

Non est pauper, qui caret, sed qui eget; nec omnis eget, qui caret, sed qui desiderat. Si desideriiis fræna laxas, quantumcunque

cunque opum affluat, pauper eris ; si eas
dem stringas , quidquid defuerit , satis
habebis.

Nec abbreviata, nec exhausta est manus
Domini , non necessaria tantum hactenus
suis suffecit, sed usque ad delicias, etiam in
deserto, pavit.

31. Octobris.

*Modò non desit vobis humilitas , non desit
mansuetudo , non deerit utique Deo be-
nignitas ad vos adjuvandos. S. Ignat.
Epist. ad Hispan.*

Malitia nunquam superat malitiam,
bonitate vincenda est. Et licet vis
tium vitio, ut clavus clavo expugnari pos-
set, præstaret hanc virtuti dare gloriam, ut
ipsa vincat.

Quod vis non potuit, effecit mansuetu-
do ; nec ulla efficacior ad persuadendum
eloquentia, quam patientia : hæc mala, &
malos superat, expugnat contumaciam.

Quod concoctio , & digestio ciborum
ad sanitatem corporis, hoc mansuetudo ad
publicam pacem facit : utraque virtute in
sui commodum transformat incommoda.

Duplex est mansuetudinis beneficium:
mis

minuit damna corporis, & auget animi bona ; duplex pariter pacis artificium ; nec enim dat offensæ materiam, & datam non accipit ; sed & duplex præmium ; quod Deo grata sit, & hominibus.

I. Novembris.

Non abundantia scientia, sed sensus, & gustus rerum interior, desiderium animæ explere solet. S. Iguat. in ann. Exerc.

UT opinio non tollit ægritudinem, nec imaginatio famem sedat, ita doctrina rerum spiritualium speculatio piæ non efficit, si ei medulla, quæ in motu voluntatis consistit, non adsit.

¶ Sola contemplatio labor est, sed sine fructu ; seminatur multùm, & meretur parùm ; affectui proventus hæc tribuitur, non intellectui : cogitare de bono, bonum non facit : agnoscere veritatem, non est implere.

Nullius hominis intellectus dæmon doctior, novit is apices omnes, scripturarum mysteria omninè intimè cognoscit, perspectas habet singulas fidei veritates ; manet tamen obstinatus in malo. Vide, quid cognitio proffit ad sanctitatem?

Ase-

Affectus ad Divina nec in scholis discitur, nec è libris hauritur, nullo humanæ artis magisterio comparatur. Unus Spiritus Sanctus motor est cordium, sacrorum magister est affectuum. Ille vos docebit omnia.

2. Novembris.

Si regula, & moderatio absit, bonum in malum definit, & virtus in vitium. S. Ignat. ibid.

Nulla res adeò sancta est, quæ immo- dico usu abire non possit in abusum. Creaturæ omnes ex Conditoris mente bonæ sunt; vidit Deus cuncta, quæ fecerat, & erant valde bona: noster tamen usus, heu quoties! malas efficit.

Malus, in agendis, consiliarius est naturæ impetus, peior inolita consuetudo, pessimus, qui animæ nostræ hostis est, dæmon; horum suasu, qui agit, ei etiam medicinæ vertuntur in venenum.

Summa illa mens divina nihil acceptum habet, quod ex impetu, vel cupiditate procedit; consilio vult regi omnia, & meditatò singula definiri. Tantùm homo recedit à bellua, quantùm regitur ratione.

Ni-

Nihil rectè fieri potest sinè regula, hæc actionibus omnibus aptanda : quantum ab hac, tantùm abeunt à rectitudine. Edificia sinè amussi ruinae surgunt, non struuntur. Cura.

3. Novembris.

Frequens est damoni hoc agere, ut præfixum meditationi, vel orationi temporis spatium decurtetur. S. Ignat. in ann. Exerc.

Quod plurimùm timet orcus, illi maxime est infestus; cùm longo usu didicerit omnia in se arma in oratione acui nullas non machinas movet, ut eam, si tollere penitus non possit, minuat.

Mutilata Deo non placent holocausta, Nihil suffurandum est Numini, nec aliquid ab altari surripiendum. Momenta temporis sibi debiti in numeratis habet Deus, nullum impunè negligitur.

Negotiorum successus à Deo pender, sinè hoc auspice irriti sunt conatus. Si tempus orationi destinatum negotiis tribuas, quem sperare potes eventum? Deus contra se non adjuvabit operantem. Omnia tempus habent.

Plurimùm interest, quo tempore olicor

semi-

seminet, quo arbores cædat ; non omnia omnibus propitia ; laborare, dum orandum foret , est non proficere. Tempori Deus gratias alligavit , neglectæ non redeunt.

4. Novembris.

Tantò majorem quisque faciat progressum spiritualis vite , quantò magis ab amicis, notisque omnibus, & ab omni rerum humanarum sollicitudine sese abduxerit. S. Ignat. in ann. Exercit.

Non est potentior nexus, quàm sanguinis, alium omnem faciliùs, quàm hunc dissolves ; ità ligat, ut altiùs à terra evolare vix sinat. Si non prohibet virtutem, certè impedit. Si non extinguit fervorem, imminuit.

Caro, & sanguis non revelat ea, quæ sunt Jesu Christi ; inimici hominis domestici ejus ; blandi hostes, quorum consilia se, non Deum spectant ; pessimi in eligendis, aut agendis consilarii.

Christus humanæ redemptionis opus inchoaturus matri tam sanctæ, tam charæ valedixit ; tu in sinu matris Prophetam, aut Apostolum vis agere ? Naturæ hoc consilium est, non gratiæ. Toto

Toto corde vult Deus diligere, quod est
divisum est in alios, divinæ minùs respon-
det exspectationi. Minùs enim Deum dili-
git, qui aliquid extra eum diligit.

5. Novembris.

*Nulla debet haberi ratio, num. qui præceptis
maximus sit, an mediocris, an minimus?
hæ enim distinctio vim tollit obedientiæ.
S. Ignat. in Testam.*

U Num debet habere oculos obedi-
entia, quo ad Deum semper sit intena-
ta, cæca esse debet ad alia. Si enim oculus
à Deo ad alia se reflectat, jam nec obedi-
entia, nec virtus, sed vel assentatio, vel po-
litiæ est.

Legatus, qui ad te Domini mandata de-
fert, parvus sit, an magnus? minùs inter-
est: non enim ille, sed præcepta per illum
significata attendi debent. Cui Domino
servis?

Omnis obedienti superior æqualis est,
nemo præ altero melior, nemo deterior,
optimi omnes, & æquè chari; quia nulli,
nisi Deo, semper, in omnibus obedit, alios
velut tabellarios aspicit, qui summi man-
data Principis ad se ferunt.

Divinæ superior voluntatis interpres est, illam sequi, vel rejicere præmio, aut pœnâ dignum est, reliqua in considerationem non veniunt, minùs affectu, aut pretio digna sunt rite ponderantis.

6. Novembris.

Quò propius aliquis Deum accedit, eò melius ad suscipienda bonitatis divina dona disponitur. S. Ignat. in ann. Exercit.

Lumini propior, plus lucis accipit, & igni vicinior, caloris ampliùs participat: ità qui infinitæ sanctitati strictiùs adhæret, plus haurit sanctitatis. Ut creatura, sic & Creator uniformiter difformiter agit.

Deum nemo accedit, nisi, qui recedit à terra; & huic unà, & illi adhærere velle, inutilis est conatus. Alteruter deserendus est. Si hujus blandimenta contemnis, cælestia recipies.

Non frustra se nobis Christus dedit, nos repetit; hominem induit, ut omnium se homo affectu exueret; præcessit, ut vestigia sequeremur; & hæc semita est, quæ sola ducit ad virtutem. Veni, dicit & tibi, sequere me.

Respue magistros auribus prurientes,
P
hic

hic verba vitæ æternæ habet; si ejus doctrinam sequimur, omnem omnium hominum, & sanctorum scientiam exhausimus, Accedite ad eum, & illuminamini.

7. Novembris.

Christianus unusquisque pius esse debet promptiore animo sententiam, seu propositionem obscuram alterius in bonam trahere partem, quàm damnare. S. Ignat. in Exerc,

A Pud araneum omnia degenerant in venenum, quæ apis in mel convertisset, non rei, sed naturæ malignantis vitio; certissimum vitiati stomachi est indicium, si ea, quæ sumis, in bilem, & indigestos humores convertantur.

Cùm absolvi possit, quem tuum trahis ad tribunal, cur reum pronuncias: injustitia hæc, imò tyrannis est: nemo condemnari jure potest, nisi delictum sole clarè sit probatum. In dubio reus est absolvendus.

Quàm benignos tuorum dictorum, factorumve interpretes, quàm pios cogitationum tuarum Judices habere velles, tantalem te aliis exhibeto, ne justo ratione

equò

æquò severiores nanciscaris. Quâ mensurâ
metiris, recipies.

Etiam quæ apparent mala, forent excus
sanda, cùm oculus sæpe fallat, auris sæpiùs,
& omnium sæpissimè suspicio. Venefica
hæc est, ex musca elephantem momentò
formare potest.

8. Novembris.

*Quotiescunque alienum patefacimus defec-
tum, nostrum ipsorum vitium commo-
stramus.* S. Ignat. in Exam.

Qui diuturnis in vulneribus vivunt,
& sanie aluntur vermes, quantæ abo-
minationi sunt, tanto esse horrore debe-
rent homines, qui alienis defectibus com-
memorandis delectantur; animi enim vul-
nera defectus sunt.

Cælum, terra, & elementa omnia, quàm
uberem loquendi materiam tibi suppedi-
tant, cur displicet ista? nec ullibi magis fa-
cundus es, quàm, ubi alieni mores trahun-
tur in censuram.

Tegendæ potiùs, quàm revelandæ fo-
rent sordes, has tractare nemo potest, quin
sordes & ipse contrahat. Fœtet, dum mo-
vetur camerina. Quid juvat veterem re-

novare cicatricem, nisi quòd novus fracti
dolor infligatur.

Nec loquendi tantùm, sed & aliena vi-
tia audiendi pruritus in vitio est: si enim
non invenirent benevolos auditores, pau-
ciores forent, qui similia loquerentur. Sepi
aures tuas spinis.

9. Novembris.

*Quòd si quis improvidè aliquid elegit, quod
non licet retractare, reliquum est, ut ubi
eum cœpit pœnitere facti, electionis dam-
num probitate vite, & operum solertia
compenset. S. Ignat. de regul. elect.*

Heu! quoties pœnitet facti; sed eos,
qui cœco rapti impetu consilium
non admiserunt. Sinè deliberatione moliri
magna, est clausis oculis ad præcipitium
properare.

Si mutare, quod elegisti, non possis, po-
tes corrigere. Capiendum est in arena
consilium; facienda ex necessitate virtus,
& prior imprudentia præsentis consilio mi-
tiganda: Si redire non licet, licebit minus
errare.

Etiam in rebus sequiùs electis relictus
est aliquis solatio locus, divinæ id ipsius
ad.

adscribamus providentiæ, ut ex uno reli-
quos vitare errores condiscamus. Carò sic,
bene tamen emitur prudentia.

Etiã mala electio, si rite uti sciamus, bo-
na parturiet; in satisfactionem criminum,
in morum emendationem, in augmentum
meriti, difficiliora serviant, si vitari non
possunt. Sic ex spinis patientia leget rosas.

10. Novembris.

*Modestia sufficiens incitamentum, imò ex-
hortatio sit ex solo intuitu quemlibet com-
ponendi. S. Ignat. apud Ribad.*

Sicut in solem, ita in hominem virtutis
studiosum plurimorum oculi conver-
tuntur, latere nequit, quantumvis velit,
etiam post siparium; ut ille sub nube obser-
vatur. Sic proinde agat, ut non videatur
sinè utilitate intuentium.

Muti oratores eloquentibus præstant,
hi ore, manu illi perorant, ideò faciliùs
trahunt in sequelam; nemo prope ignem
agit, quin & lucem accipiat, & calorem;
nemo conversatur cum bono, quin fiat
melior.

Christi bonus odor esto; nemo te videat,
quin à te virtutem discat. Sic largiri, nihil

est perdere ; alter fit ditior, tu non fis pauperior. Nihil tu das, multum ille accipit. Hoc est viso thesauro fieri opulentum.

Basiliscus etiam visu venena diffundit : tu visu sparge doctrinam ; silentio verborum sitatem, levitatem gravitate, modestiâ dissolutionem, mansuetudine furorem compesce.

II. Novembris.

Eligentem convenit se examinare, an affectio, quam erga rem aliquam habet, ex solius Dei amore, & intuitu proficiatur. S. Ignat, in regul. elect.

O Mne in eo punctum vertitur, ut rectè, & recta, eligas. Error iste nunquam solus est ; trahit post se innumeros ; nunc attende fontem, & scaturiginem errorum ; serò deinde voles obturare.

Difficilis res electio est, multa consideranda, prævidenda plura, plurima sunt timenda, in iis potissimum, ubi electio facta tollit libertatem, ut mutari, quæ occurrerent, difficultas, nisi morte, non possit.

Malus electionis arbiter affectus est, si hic cum amore proprio vocetur in consilium, cæcus cæcum ducet, & ambo in fo-

veam

veam cadent, ex qua nec pro libitu surges-
re, nec facili consilio redire poterunt.

Nihil suâ basi stat firmiùs; rationes, qui-
bus electio tua nititur, solidæ sint, ac æter-
næ, his tutò insistitur, reliquæ levi vento
dissipantur. Dei voluntas amissis tua sit,
quâ fundamentum jacias, & molem ædis
ficii incipias.

12. Novembris.

*Proprium est Dei, & Angeli cujusque boni
veram infundere spiritualem animæ lati-
diam.* S. Ignat. in reg. discret.

IN turbido piscari amat dæmon, tene-
bras is offundit menti, voluntati torpor-
em, humoribus melancholiam inducit, ut
sic afflictum ad quærenda ea solatia impel-
lat, quæ Deo displicent, spiritum extin-
guunt.

Perturbatus animus non est aptus ad
exequendum munus suum, nec ullus facis-
lius errat, quàm in tenebris. Cùm tristitia
mentem obnubilaverit, cave aliquid decer-
nas, expectanda serenitas, ut res plenius di-
scernas.

Quies animi, & malacia mentis, habi-
tantis in anima divinæ gratiæ index, & qui-
dam

dam cœli prægustus est; ut vice versâ per-
turbatio, inquietudo, signum perverſi spi-
ritûs, & aliquam inferni imaginem notat.

Mancipia diaboli, quòd tristentur, ha-
bent; nulla filiis Dei trititiæ causa. Dicite
justo: quoniam bene. Fons gaudii, & ma-
roris idem est, conscientia propria, illius
bona, mala istius.

13. Novembris.

*Scrupulus per tempus aliquod, dum præſeri-
tim recens est, vitæ melioris institutio, a-
nimam rebus spiritualibus vacantem non
parum juvat. S. Ignat. de scrup.*

Qui nunquam dubitat, nunquam ad
veram rerum cognitionem perve-
nit; sic, qui in rebus animam spectantibus
incurius absque sensu hæret, nunquam sin-
ceram sui notitiam obtinebit.

Tenera conscientia oculi instar est, eri-
am pulvisculus tenuis, aut levissimus pilus
illum offendit, nec quiescere sinit, donec
eximatur; crassa verò callum obduxit, nec
trabem ampliùs sentit.

Deploratæ valetudinis indicium est, nul-
lo in morbis dolore tangi; cùm ægri opti-
mè secum agi credunt, ibi proximi sunt pe-
ris

riculo. Utinam non pari sæpissimè lethar-
go multorum animæ laborent !

Quàm sollicitè de temporalibus ineun-
tur rationes ! quàm accuratè lucra confe-
runtur, & damna ! res omnes ad trutinam
exactissimè revocantur. Sola nobis ità vi-
lescit anima, ut nullam mereatur sollici-
tudinem.

14. Novembris.

*Sicut damnosum est primates coram populo
allatrare, atque proscindere : ità privas-
tim admonere eos, qui, si velint, mederi
malo possint, operæ pretium est. S. Ignat.
ad sentien. cum Eccl.*

INeruditum vulgus sponte suâ in pejus
rapitur, & ad Magistratûs sibi præpositi
contemptum inclinatur: cave tu novam pa-
rata materiam flammam subdere, nisi velis
incendio publico causam dare.

Qui in edito sunt, remotiùs vident, quæ
sibi tibi pariter innotuissent, rariùs eorum
gesta fugillares. Tibi obediendi, non judi-
candi relicta est gloria; minùs publicè ple-
ctendi potestas data.

Publica Magnorum exagitatio nulli
prodest; non Magistratui, quia justâ move-

tur indignatione; non populo, qui avertitur; quem diligere debebat, à Magistratu; non exagitantì, quia passionis suæ præmio contemptum refert.

Omnis potestas est à Domino, huic resistit: qui potestati se opponit. Ab hominibus nos regi Deus voluit, ut fidem nostram exerceret, ut etiam sub nube solem, sub erroribus obnoxii potestate Deum agnoscamus?

15. Novembris.

Ecclesia Catholica ita conformes esse debemus, ut, si quid, quod oculis nostris appareret album, nigrum illa esse desiniverit, debemus itidem, quòd nigrum sit, pronuntiare. S. Ignat. ibid.

Captivandus intellectus est in obsequium fidei; si enim is mysteria cognosceret, non fides esset, sed scientia. Profundius hoc mare est, quàm ut illi tuto te committas, nisi velis à gurgite non observato forberi.

Petri navicula est, quæ te naufragii periculo eximet, tot ventis, quot peregrinis opinionibus tua vela vertis, ad eam appellen-

lendum est petram , contra quam portæ
inferi non prævalebunt.

Sapientia, & ratiocinatio humana isthic
fallitur, his qui nititur , noctua est, media
in luce caligat. Clariùs in ænigmate, quàm
ad tenuem propriæ cognitionis faculam
fidei arcana videntur.

Fides est donum, ac lumen Dei, non na-
turæ, non scientiæ, non hominum. Istud
lumen, qui non sequitur, ab igne fatuo ad
errores inducitur.

16. Novembris.

*Quantò exactius superiores res omnes in-
ternas , & externas suorum noverint,
tantò majori cum diligentia , amore, &
solicitudine juvare eos poterunt. S. Ignat.
in Exam.*

Profundum est cor hominis, & inscrus-
tabile, nulla illud bolide fati exploras-
veris, semper occultum , donec ipsum se
panderit : eâ seram arte constructam ha-
bet, ut nulli pateat, nisi ipsum velit.

Ad labores, ad cruciatus , ad mortem
ipsam cogi, etiam invitus, homo potest : ut
arcana cordis prodat , nulla eum vis, ma-
chinæ nullæ adigent, nisi volentem.

Sinè interna hominis notitia tam parum proderit impensus bonâ institutione labor, quàm parum feliciter morbum curabit medicus, quem ignorat.

Externa signa fallunt, vel quia hypocrisis corrumpuntur, & velut vestis comica ad tempus assumuntur, vel quia idem plurius etiam contrariarum affectionum potest esse prognosticum. Sic fumus & ignem, & aquam notat.

17. Novembris.

Exoptanda est sermonis gratia ad agendum cum proximis necessaria. S. Ignat. p. c. 2.

UT ad amœniorem solis intuitum ultro se aperiunt flores, & velut corda pandunt, quæ ob tristem atræ noctis vultum concluderant; ita facilè subit aliorum corda, qui vocis, & vultûs amœnitate se facit amabilem.

Inimicus est humano generi, qui humanitatem exuit; hâc captivantur omnes, hâc universalis est ad hominum animos clavis, & magnes, qui omnes in sui primùm affectum, deinde etiam sequelam trahit.

Plùs uno alloquio affabilis efficiet, quàm

quàm centies repetitis alius objurgationibus. Cynicus, ut nulli parcat, quem non mordeat, sic exosus fit omnibus, communis odii scopus.

Magnum naturæ donum affabilitas, quam si ea parcior cui negavit, is arte conetur obtinere. Sæpius artefacta naturam superârunt. Affabilitas studiosa tantò naturali prævalet, quantò ars præ natura certior est magistra.

18. Novembris.

Ad unionem ex utraque parte juvabit omnis rerum temporalium contemptus, in quibus sui amor gravissimus hujus unionis, ac boni universalis hostis errare solet. S. Ign. p. 8. c. 1.

OMnia hæctenus in orbe bella conflavit meum, & tuum, contumax verbum, nec nisi lite, aut bello dirimendum; hoc ubi classicum intonat, actum est de mentium unione.

Æquilibrium sperari non potest, quàm diu bilancem alteram pondera prægravant; contra, si vacua sit bilanx utraque, in promptu est æquilibrium. Sic facilis ibi coalescit concordia, ubi nulla est temporalium cupido.

Nec publica prius, nec privata belli cessabunt incendia, nisi ligna igni, id est, terrenarum rerum desideria, subtrahantur; hæc sunt, quæ flammis alimenta ministrant. **N**ato Christo, factus est in pace locus ejus, quia pauper positus in præsepio, nihil mundi opibus concupivit. Ubi suspicio de regis titulo Herodi innotuit, pax bello, & tot innocentium cædibus est profligata.

19. Novembris.

In tentatione accersenda est spes, & cogitatio ad futura brevi consolationis: præsertim si per sanctos conatus desolationis conatus sensim frangatur. S. Ignat. in exerc.

Non naturæ solius iste cursus est, ut nox succedat diei, læta cursum alternent cum tristibus, verum & gratiæ; si nunquam nos exercerent nubila, nesciremus serenum æstimare.

Sinit desolationes Deus, vel ut ambidextros efficiat, & utrique forti assuescere doceat, vel ne quiete perpetuâ nimium extollamur, aut certè, ut unde petendum sit auxilium, erudiamur.

Etiam per fluctus navigatur ad littus. Hæc Deum amantis animæ consolatio sit, quod

quòd in desolatione pariter, & consolatione illi adhærere possit. Nec quidquam est, quod displicere possit, si è patris manus profectum sciat.

Qui desolationem animi, corporis consolatione compensare vellet, languorem ille membrorum veneno curare, morbum morte levare vellet, ac hoc est, quod dæmon in turbido piscatur.

20. Novembris.

Qui cum facultate præest, videat, ne charitatis particularis affectus, universalis noceat. S. Ignat. p. 1. c. 3.

Centrum suorum est superior, hunc respiciunt universi, quàm diu pari hic ad singulos affectu, paralellis velut lineis fertur, nec medium deserit; quòd si ad dextram declinet, aut sinistram, circulum efficit vitiosum.

Æmulatio, invidia, similtates non tam subditorum, quàm superioris, vitia sunt; qui si hæc, partiali erga aliquos affectu, non foveret, invidiæ materia, id est, fomes igni subtraheretur.

In medio discipulorum stetit Christus, dum dixit: pax obis. Hæc in communitate

tate speranda non est, nisi superior medius inter omnes, pari in singulos affectu, & providentiâ feratur.

Quid est superior? nisi publico subditorum tributo, vel communi obsequio conductus servus. Decet proinde: ut qui parem à singulis mercedem exigit, parem etiam reddat affectum, & æquas in quemvis curas dividat.

21. Novembris.

In terris mora violentus labor est, nisi plus in cœlo, & in Deo per amorem, quàm in terris, & tecum verferis; ut solis radii tam diu extra solem effulgent, & vivunt, quàm diu in sole vivunt. S. Ignat. apud Bart. l. 4. n. 30.

Minimus gradus gratiæ divini rite ponderantibus majoris esse debet, quàm thesauri, ac gemmæ totius mundi: hi enim licet ab uno possiderentur universi, beatum non efficerent; illa filium Dei, cœli hæredem constituit.

Quàm parvo, quàm magna lucra facimus! modico pretio infinitum comparatur; infausti propolæ! si alias merces quæritis; huc adeste, gratia Dei ultro pro-

prostat, absque auro emittitur, & argento.
Amare nulli durum esse potest.

Quò evagantur vota nostra per varia !
fodimus nobis cisternas dissipatas, quæ
continere non valent aquas, quando in
uno simul habemus omnia, quem, ut in-
venimus certius, ita securius possidemus.
Nemo tollet à nobis, nisi volentibus.

Non jam avarus, sed insatiabilis est, cui
Deus non sufficit, in quo sunt omnia, sine
quo nihil sunt omnia: Nihil enim plus
bonitatis habet, quam quantum ex bono
infinito communicat. Sursum corda!

22. Novembris.

*Obsersante desolatione agitur homo à ma-
ligno spiritu, cujus instigatione nihil un-
quam rectè conficitur. S. Ignat. in digno
Spir.*

IN tenebris nemo satis tutò figit pedem,
maximè ubi obvia sunt præcipitia, quo-
rum nullum, aut nimum grave, potest esse
remedium; lux expectanda, ut solidum,
an fragile sit solum, apertè videas, priùs,
quam passum figas.

In desolatione nobis relinquimur, ideò
audaciores in nos animæ hostes fiunt. Re-
ce-

ceptui hinc canendum est, donec foederata nobis in succursum veniat Dei gratia, quae & mentem illuminet, & inflammet voluntatem.

Nihil moderatum suadet desolatio: conturbatus quippe animus non est apertus ad exequendum munus suum, caeco ruit impetu, non quò ratio, sed quò praesens turbo impellit.

Ut procelloso mari jaciuntur anchorae, contrahuntur vela, sistitur oneraria, donec serenitas è caelo redeat: ita nihil statuendum de negotiis, dum animus, omni mari periculosiores coquens tempestates, commo- quiescat.

23. Novembris.

Verè prudentis est, sua ipsius prudentia minime fidere, praesertim in rebus suis, quarum homines animo perturbato ferè boni judices esse non possunt. S. Ignat. in Epist. ad Hispan.

Nemo sibi sufficit. Dum nascimur, alienam uti operam debemus, sine hac morituri: à primordio nempe vitae inter prima documenta scire nos natura voluit, quantum aliis debeamus.

Ille

Ille securiùs reget alios, qui seipsum regere formidaverit; sicut, qui sibi, prudentiæque suæ fudit nimiùm, nec sibi, nec aliis regendis idoneus est. Ipsa æterni Patris Sapientia sibi manu ductorem elegit in terris.

Non est gravior error, quàm credere, se errare non posse; se decipit, qui autumat se decipi non posse. Morosi suarum cogitationum defensores, quidquid ex eorum capite profilit, Palladem esse credunt, cum sæpe sit tantùm bubo.

Certus ejusmodi præsumptionis effectus ruina, quam Deus permittit, ut, qui aliter nolimus, nostro malo nimiam nostri fiduciam dediscamus. Felix! qui didicit alieno.

24. Novembris.

Magis timendus est Religioso timor paupertatis, quàm ipsa paupertas. S. Ignat. apud Bartol. l. 4.

PAupere pauperior est, qui non vult esse pauper; si enim pauperi defunt multa, nolenti paupertatem, defunt omnia. Si tibi gravis est, quæ nihil habet sarcina, putasne levior erit, si te pluribus oneres?

De

De promissis Veritatis nemo dubitet : Centuplum accipietis. Vide, quàm vanus sit timor ; time , ne timeas rerum defectum ; plura sunt, quæ nos terrent, quàm quæ premunt . Parvulos umbra terret , cum nihil mali sit.

Opinione sæpius, quàm re, laboramus ; ibi passim trepidamus, ubi non est timor ; paucioribus egemus, quàm concupiscamus ; horrea paramus erigere, quibus longæ vitæ subsidia recondantur, hodiè fortè morituri.

Nimia pro futuris sollicitudo filia est pusillanimitatis ; erectus in Deum animus plùs de ejus bonitate supponit, quàm ut suos necessariis destitutus credatur. Divitem habemus patrem, modò simus filii.

25. Novembris.

Quò interiore viros spirituales ad consuetudinem, ac familiaritatem admiseris, eò majorem capies in Domino voluptatem. S. Ignat. apud Orland, l. 15. n. 110.

UT aromata nunquam tractantur manibus, quin amænum sui odorem in præmium relinquunt ; ut nunquam igni accedimus propiùs, quin calorem, etiam in-

inviti, accipiamus : ità nunquam sinè utilitate cum viris agimus spiritualibus.

Sigillum nempe viri spiritu pleni sunt, quam ipsi virtutis imaginem cordi altissimè incisam circumferunt, eandem in illis, tanquam in cera, exprimunt, cum quibus agunt.

Boni solis malis exosi sunt ; ùt noctuæ oderunt lucem, ità Religiosorum virorum osiores non sunt boni Christiani, digni, ut quos in vita contempserunt, eorum etiam, in agone, auxilio destituantur. In quo quis peccat, punitur.

Perversæ ingenium naturæ est, ab iis abhorrere plurimùm, quæ plurimùm prodesse. Æger maximè horret medicinas, quæ maximè prodesse. Multi brevè meliores essent, si cum melioribus agerent.

26. Novembris.

Providentia amantissimi Patris nostri, & sapientissimi medici, quos maximè amat, & quàm citissimè post hanc vitam deducere vult ad æternam felicitatem, eos tantò magis purgat in hoc seculo. S. Ign. inep. 20. Jan. 1552.

A Mare non est idem, ac blandiri. Impe-

peritum vulgus in eo amorem situm credit, ut amati voluntas adimpleatur; hoc est occidere : aliter amat, qui verè amat; bonum nempe vult amato, non periturum, aut defectibile, sed æternum.

Ut amat agrum medicus, dum eum urit, & secat, quia nempe vulnera hæc novit illi profutura: sic Deus amat suos, & licèt nunc doloribus dolores accumularet, prodest tamen iis maximè, quia æternum.

Tantò amor major, & sincerior est, quantò majus bonum est, quod amato desideratur, licèt viâ difficili obtinendum. Non datur nempe corona sinè certamine, nec merces sinè labore. Ducit Deus per spinas; sed ad rosas.

Amor mundi, præterquam quòd turpis sit, etiam noxius est, quem amat, occidit. Sic suos simia catulos amplexu necat. Oderit utinam plùs, quàm amet! Dei amor fortis, & utilis, eos magis amat, quos magis mundus odit.

27. Novembris.

Hoc familiare nobis deberet esse, ut Deum in omnibus rebus præsentem cerneremus

*Et mentes nostras non in oratione solum
ad cœlum attolleremus. S. Ignat. vitæ l. 5.*

c. 1.

Maxima pars delictorum tolleretur,
si peccaturis testis assisteret; quid si
iudex? Quos à peccando non retrahit me-
tus pœnæ, facilius coërcet verecundia;
Nullus locus tam est abditus, ubi Deus
non adsit.

Ut præsentia solis nunquam est sinè lu-
ce; sic ubi Deus, ibi cum eo lux menti als
labitur, quæ principis tenebrarum vires
extenuat, & fraudes detegit.

Situnc solum Dei meminimus, cum
oramus, quàm parcè cum illo, imò quàm
illiberaliter nobiscum agimus! Quantum
diei rapiunt occupationes aliæ & nullam
Deus; nullam animæ nostræ securitas me-
reatur?

Semper de nobis cogitat Deus, à cura
nostri adeò nunquam deficit, ut continuò
nobis benefaciat. Nullum venit momen-
tum ejus dono vacuum, & quàm rarò nos
ejus reciprocè recordamur!

28. Novembris.

*Illud imprimis cogitandum: quid à nobis
Deus*

Deus in iudicio exiget? quamnam rerum rationem reposcet? ut ad eius iudicium, non ad nostrum sensum vitam componamus. S. Ign. vitæ l. 5. c. 10.

O Curas hominum inanes! quomodo dives, doctus evadam? qui honores consequatur, & voluptates? cura est; & quam de his Deo redditurus sim rationem incuria est.

Pro his omnibus adducet te Deus in iudicium. Nulla actio tam modica, nulla cogitatio tam instantanea, nullum verbum tam exiguum, de quo non sit reddenda Deo ratio. Et quam rara, quam nulla de his cogitatio!

Scrutabitur illic Deus in lucernis Ierusalem civitatem sanctam, in qua forte plura reperiet splendentia, quam aurea, apparentia, quam vera; & quid de Jericho? quid de Sodoma sperandum? quale his iudicium?

Transit dies, effluunt anni, labitur ætas, manet tamen de his omnibus, imò de singulis momentis reddenda ratio. Nunc decet esse sollicitum. Sera illic facti pœnitentia.

29. Novembris.

*Via evitandi tribulationes, & afflictiones
mentis in hoc mundo est, ut conemur con-
formare penitus voluntatem nostram vo-
luntati Dei. S. Ignat. in epist. 20. Jan.
1554.*

Quâ nos Deus ad se viâ manuducat, re-
linquendum est curæ illius: nec au-
rigam ad unam urgenus orbitam, quâ li-
bet, vehere sinitur, dum quò volumus,
veniamus.

Quid triste, & malum putas? à Deo
nullum tale venit. Deus voluit, quidquid
accidit; anne minoris apud te momenti
Dei voluntas, quàm sensus tuus? cur illa
se potiùs huic, quàm hic illi accommoda-
re debeat?

Irafcere, quantum libet, bilem omnem
exere, quid ad tollendum dolorem efficies?
Si proficis, per me licet, impatiens esto;
nullum malum minuit impatientia, auget
omne; dolorem necesse est feras non ægrè;
si nolis? magnum facis.

Alia felicitatis quærendæ via est; brevi-
bus accipe: tam qui potest, quæcunq; vult,
quàm qui non vult, nisi quæ potest, fe-
lix

Q

lix est; primum soli Deo competit, secundâ semitâ divinam licet æmulari felicitatem.

30. Novembris.

Experientia docere solet, quòd, ubi sunt multa contradictiones, ibi sequatur major fructus. S. Ign. in epist. 14. Julii, 1556.

Non negligit officium suum dæmon, impedire conatur, quidquid conatibus suis nociturum videt. Quæ enim concordia lucis ad tenebras expectari potest?

Astutus hostis maturè prævidet damna capiti suo destinata, ideò prævenit, ut in semine suffocet consilia, optimè consiliis, initiis obviari posse faciliùs, quàm rebus adultis; ubi radices fixerit arbor, ægrius svelletur.

Quia verò imbellis est, nisi metu nostro audacior fiat, viribus diffidit suis; homines in fœdus vocat, ut hi contradictiones, velut classicum, intonent, quibus deterriti à cœpto opere desistant Apostoli.

Væ diaboli emissariis! qui, quod ille non potuit, bona præpediunt. Folles nempe sunt, quibus incendia orcus propagat, ut

facri ædificii conatus in cineres cogat. Qui
mali sunt, nolunt alios se esse meliores.

I. Decembris.

*Si quam demon conscientiam invenit deli-
catum, multò deliciaiorem efficere niti-
tur, & in extremum quendam redigere
anxietatis gradum, ne sic miserè turba-
tum à profectu spirituali tandem dejicio-
at. S. Ign. de scrup.*

A Picem appetere, est periculum anhes-
lare. Ne quid nimis, tritum sapien-
tibus axioma, etiam in sanctitate locum
habet. Spinæ illæ ex imaginatione propria
natæ ad lancinandum animum aptæ sunt,
non ad sanctificandum.

Terra, quæ cultricem manum non ad-
mittit, quid mirum? si spinas, & tribulos
germinaverit. Justa hæc pertinaciæ pœna
est; si enim consilio locum daret, spina-
rum loco brevè flores parturiret.

Volenti non fit quidem injuria; fit ta-
men detrimentum. Inconsulta planè san-
ctitas! pati sinè merito, sinè fructu labo-
rare, hoc est proprii judicii martyrem esse.

Minus malum talibus foret: non profi-
cere, pejora sequuntur; fit namque, ut qui

culices percolaverant, dein camelos glutire incipiant. Hoc nempe captiosæ san-
ctitatis lucrum, hæc dæmonis intentio est.

2. Decembris.

*Usu ipso, & experientiâ docemur, non igna-
vos, & tepidos, sed ardentis, & gnaros
in obsequio divino animi pace, & tran-
quillitate potiri. S. Ignat. Epist. ad
Hispan.*

Quàm demens esset, qui per avia quaereret, quod domi poterat reperire: procùl quaerimus, quod propè habemus, per alienas januas ejus stipem mendicamus, quod in manu nostra est, & ipsi nobis dare, imò soli, possumus.

Magna hæc felicitas veræ hac in vita felicitatis est, quod personalis sit, non realis, in nobis, non in rebus nascitur, & vivit.

ev/ Quisque suæ lætitiæ patrya est, & Mater. Animum consule, fervorem attende: quantum hic, tanta etiam animi tranquillitas erit.

Quilibet opifex id maximè satagit, ut suæ artis opus nullius oburgationi pateat: cur opera nos, quæ agimus censuræ, imò indignationi divinæ obnoxia volumus? totum pretium hominis, non tam opus, quàm fervor est.

Solum finè vitii esse, lignea bonitas est; ad majora tendat, qui laudem vult mereri. Quæ agit, agat bene, agat, ut melius non possit. Pauca ferventer, plurimis perfunctoriè actis, præponderant.

3. Decembris.

In conservatione primi spiritûs, quasi omnis vita est Religiosorum catuum. S. Ignat. apud Orland. l. 6. n. 34.

IN aliis natura solet à parvis initiis res ad majora provehere; oppositum gratia sectatur ordinem, tantum principiò fervorem tribuit, ut satisfecisse censendus sit, qui proximus illi accesserit.

Dei providentia tantâ Religionum primipilos virtute ornat, ut optimam agendorum Ideam efformet; qui eorum vestigiis fideliter insistit, is veram in se virtutis imaginem efformabit. Illuc respice, quâ sis origine?

Heroum esse filios ignominia est, nisi Majorum gloriam factorum præstantiâ mercemur. Illorum gesta calcare esse debent ad virtutem, ne degenerem aquila columbam videatur genuisse.

Fovendus est primus calor, aliàs focus

intepescet ; extinguetur fornax, nisi nova
identidem igni materia suggeratur ; nihil
proniùs, quàm ut aqua nativum ad frigus
redeat. Filius ignis es, si luces, & ardes ; si
tepes, fumus es.

4. Decembris.

*Quantò magis se reperit anima segrega-
tam, & solitariam, tantò aptiorem se
ipsam reddit ad quarendum, attingens
dumq; Creatorem.* S. Ign. in ann. Exercit.

Ubi tumultus, ubi hominum, negotio-
rumque multitudo, ibi turba, in qua
nec locus, nec modus est devotioni. Sic,
dum plurima quærimus, optimum amite-
timus ; nihil enim nostrâ cum Deo con-
junctione melius.

Qui omne littus attingit, ad nullum
pertingit ; qui se cum lineis omnibus par-
titur, abit à centro. Si per varia divisi ab-
eant solis radii, non accendunt. Solus
quærendus est Deus, totis amandus est
viribus, ut teneatur.

Aliis expedita cogitationibus mens re-
ctâ feratur ad bonum, tanquam ad sco-
pum, ab hoc ubi declinat, errat : dissipatæ
cogitationes affectum non movent, & af-
fectu

fectu frigido ad Deum, qui ignis consu-
mens est, non pervenitur.

Qui ubique est, nullibi est; qui mercuri-
um solidare non didicit, nec in litterarum,
nec in Dei cognitione, aut amore solidus
est. Pluribus intentus minor est ad singula
sensus; qui unâ manu multa complecti
cupit, nullum tenet.

5. Decembris.

*Magnus est eorum error, quos amor sui obs-
cacavit, obedientes existimare se, cum
superiorem ad id, quod ipsimet volunt,
aliquâ ratione pertraxerint. S. Ign. in
epist. de obed.*

Simiam suam quælibet virtus habet: ut
Spulchra facies sæpe tantum superficies,
ita & virtus sæpe larva tantum est, elegans,
sed sinè cerebro, sinè medulla. Substantia
obedientiæ est, ut non tua, sed superioris
voluntas impleatur.

Aliud est te superiori, aliud hunc tibi,
parere; istud facit, dum non, quod ipse
vellet, sed quod tibi placere intelligit, im-
perat. Nescio, cujus majori vitio, an supe-
rioris? quod fortitudine, an subditi? quod
obedientiâ destituatur.

Si superior subditum timeat, si ei placere satagat, frænum perdidit; tum enim, non quid rei æquitas, sed quid subditi cupiditas exigat, attendit; & perverso planè ordine, qui præesse debebat, servus efficitur.

Nisi fortè condescendendum aliquando ægro videatur; qui tractandus est molliùs, ne intra manus duriores plenè succumbat; in quo ut laudanda superioris discretio, sic vituperanda subditi est pervicacia.

6. Decembris.

Ut anima progredi valeat in via spirituali, ad illius partis oppositum, necesse est, tendat, in quam inimicus tentat pertrahere. S. Ignat. in Exerc.

Qui ab impetu rapidi fluminis in syrtibus non vult abripi, huic contra torrentem viribus omnibus nitendum est; cui si cedat, de navi, de fortunis, de vita est conelamatum; vel enim allidetur in cautes, vel à gurgite haurietur.

Nunquam paciscendum cum eo hoste fœdus, qui est implacabilis, cuius omnis cura, nostra est perditio. Quidquid molli-

litur ille, in nostri perniciem molitur. Tu consiliis ejus semper esto contrarius.

Vivendum est in armis; nunquam hæc ponenda sunt; nullum ibi crede fore armistitium, ubi diu, noctûque in tua vigilat damna inimicus, nunquam non machinas admoveret allectrices. Has fugisse, vicisse est.

Qui procul à Jove, procul est à fulmine; quantò remotior abis à suggestionibus inimici, tantò certius tua vitas pericula; præstat perire non posse, quàm hosti colludere. Fuge? salvaberis.

7. Decembris.

Hostis ille noster nullâ re magis charitatem extinguit, quàm immodico, & inconsiderato in virtute progressu. S. Ignat. epist. ad Hispan.

UT saburra contra ventorum levitatem navem munit, mergit immodica; ut oleum, si moderatè affluat, flammam alit; extinguit, si absque mensura affundatur; ita moderatio virtutis est parens, indiscretio verò noverca.

Sæpe putatur pietatis, qui superbiæ partus est, latentis quidem sub specie fervoris,

Qs

ris,

ris, nocentis tamen. Immodicus ille conatus suam frequenter, non Dei gloriam, aucupatur. Extraordinaria, periculosa sunt.

Qui grandes in via virtutis fecisset progressus, si moderatione duce, lento passu, sensim sinè sensu promovisset gradum, is inconsulto cursu sibi remora factus, hæret, ut qui nimium voluit, jam nihil possit.

Ingentia cælo damna, orco lucra imprudens fervor parit; quantum enim animabus prodesse potuisset, tantumdem solatii additur orco, demitur cælo. Etiam bonâ mente, nisi hæc discretionis subit legibus, multum errari potest.

8. Decembris.

Plus Maria dolet Unigenitum peccato offendi ab hominibus, quàm doluerit, eundem crucifigi. S. Ignat. apud Nadasi. in an. Mar. n. 670.

UT nulla soli cum tenebris, ita nulla Mariæ cum peccato, seu actuali, seu originali communio: perpetua inter hos oppositio.

Ut causa causæ, est causa causati, sic crucifixionis Christi causa, est peccatum, quam toties repetis, quoties peccas; & hoc quanto Mariæ dolore?

Judæi crucifigentes Christum, non agnoverunt; tu scis, in quem delinquas; pro illis necdum, ut pro te, passus ille fuerat! tot tu, nulla illi, novæ legis Sacramenta in subsidium acceperunt. Vide, quàm Judæis deterior sis?

Mors Christi adeò mala non est, ut etiam inter bona censeretur; erat enim malorum terminus, humanitatis debitum, æternæ felicitatis janua; peccatum verò ità malum est, ut solum malum sit.

Qui colere vult Mariam, Filium non offendat; sic Matris unà, & Filii te filium probabis: quomodo placere possit Matri, qui inimicus est Dei? Hæc pietatis est mædulla, sinè qua nihil profunt omnia.

9. Decembris.

Superiori, nec si prudentiâ, bonitate, ceterisve quibuslibet divinis donis ornatus, instructusque sit, propterea obtemperandum est, sed ob id solùm, quòd vices Dei gerat. S. Ignat. in epist. de perf.

Qui propter humanas rationes obedit, ab hominibus præmium expectet, æternum non accipiet; quod Deus non dat, nisi sui causâ obtemperantibus. Ne-

Q 6

mo

mo libenter frustra laborat. Quod agis,
fac cum merito.

Servi Dei sumus, non hominum man-
cipia. Cur horum potiùs gratiâ, quàm il-
lius, obediamus? oculorum servi onus fe-
runt, fructum non accipiunt.

Qui humanæ seu prudentiæ, seu bene-
volentia nititur, heu! quàm fragili inficit
fundamento! utraque instabilis est. Quid
hominis benevolentia mutabilius? quid
ejus prudentia magis obnoxium erroribus?

Solus de actionis bonitate, de laboris
impensi pretio, certus est, qui homini, non
propter hominem, sed propter Deum obe-
dit; quid ille prodesse potest sinè hoc, an
non omnia hic sinè illo?

10. Decembris.

*Illos sibi quisque ad imitandum proponat,
quos diligentia insignes, & magnanimitate videbit. S. Ign. in epist. de perf.*

Magna magnorum virorum exempla
calcantia sunt, quæ, quid agendum
sit, potentissimè stimulant; vocem habent
eloquentia omni magis facundam. Ideò
primos peculiaribus Deus ornavit donis,
ut haberent posteri, quorum virtute pro-
vocarentur ad paria. Nec

Nec est, quòd imbecillitatem quis excu-
set. Potuerunt illi, cur tu non possis? etiam
illis Damascena è terra coaluit corpus, par
utrisque gratia; quid adhuc desit, nisi ani-
mus?

Malè naturam inculpamus, nostros illa
veretur nutus; negligentia, non impotens
tia vitio fit, quòd à tantis exemplis dege-
neres abeamus. Consuetudo altera natura
est, fac, secunda sit primà melior.

Regula in ædificiis debet esse perfecta;
secus muri declinabunt ruinae propiores,
quàm fastigio. Artefactum suà ideà non
fit melius. Optimi sint, quos imitandos
designamus.

II. Decembris,

*Difficilius est spiritum comprimere, quàm
carnem affligere. S. Ignat, apud Orland.*

UT corpori negentur commoda, ut
membra dolore atterantur, durum
quidem est; sed non ità sublime, quin eò
etiam philosophica virtus ascenderit, quæ
fortunas, & vitam contemnere, non semel
docuit.

Contemni, posthaberi aliis, sui æstima-
tionem contemptui habere, hoc, ut natu-

ræ ordinem , sic etiam omnem philosophorum captum excedit ; ille solus virtutis hujus magister est , qui mitis erat, & humilis corde.

Externa mala tolerare, cortex solum est patientiæ : ast ea ferre æquanimiter, quæ animam vulnerant , hæc medulla virtutis est. Hic Rhodus, hic factus est. Sinceræ hic lapis lydius virtutis.

Corporis ferre molestias , jactantia sæpe, sæpe pertinacia docuit : ast animi læsi gemitus comprimere , spiritus ad alta natos , intra rectæ rationis limites cohibere, non nisi fortitudo potest.

12. Decembris.

Negligentia, & tepiditas semper maestos pariunt ignavo labores. S. Ignat. in Epist. de perfect.

M Agis ille laborat, qui minus. Otiosi citius atteruntur viribus , quàm negotiosi ; qui suis indulgent cupiditatibus, plura patiuntur iis, qui carnem suam cum vitiis, & concupiscentiis suis crucifixerunt.

Ubi fervor est , ibi labor non est ; ubi amatur, ibi non laboratur , vel certè labor ipse

ipse amatur. Amplius nos terret difficultatis metus, quàm ipsa difficultas.

Cruce tepidorum est gravissima. Idem cum ferventibus onus sentiunt, sed unctiorem cum illis non accipiunt. Hæc eam fervido animo alacritatem facit, ut quàm parum avem pennæ, tam modicè omnes difficultates eum onerent, ut potius evehant in sublime.

Grande malum, quod domi nascitur; semper adest, continuò premit, & quod deterrimum, medicam manum impedit; quia non aliter, quàm domesticâ curâ, & sui interitu sanabilis.

13. Decembris.

Certum omnino sit, Deum semper esse ad liberalitatem paratum, modò altam in nobis, profundamque humilitatem inveniat. S. Ignat. in Epist. ad Hispan.

UT pronissimæ in valles è montibus confluunt undæ; sic nullus abundantiora charismatum ab Altissimo fluenta speret, quàm qui se, sui que æstimationem à se quàm profundissimè abjecerit.

Si enim vas vacuum non sit, aquam
non

non hauriet ; sed nec is gratiarum sperere abundantiam, qui eas, sui honoris cupiditate plenus petit. Arrogans ille Phariseus vacuus à Domino recessit, non liberalitatis divinæ, sed suæ arrogantia vitio.

Nemo securior, quàm humilis. Illa solum contra vehementiores Boreæ furores tuta consistit arbor, quæ profundissimas in terram radices misit. Feriunt altas fulmina turres , dum sinè noxa crescunt myrica.

Respexit Deus humilitatem ancillæ suæ, ideò fecit illi magna, qui potens est ; nec nunc plura cum ullis ille facit prodigia, quàm cum illis , qui sibi vilescunt. De se parum sentientes, plura faciunt.

14. Decembris.

Multa, sæpe etiam bona omitti, & quæ agenda non fuissent, modò peccatum non sint, committi possunt, ob hominum , quibus prodesse volumus, judicium. S. Ignat, apud Ribaden.

B Onum, malùmne sit aliquid, non ram res ipsa , quàm circumstantiæ definiunt ; in his sæpe malum fit, quod in aliis

tolerabile, in aliis etiam laude, vel præmio dignum fuisset.

Non una ægros omnes levat medicina; quia quidquid recipitur, per modum recipientis, recipitur; nempe bonum ex integra causa; si vel una illam circumstantia vitiat, bonum esse desinit, imò fit malum.

Cum aliorum perturbatione velle bona facere, non est gratum Deo holocaustum parare; qui cum charitas sit, nihil ei placet absque charitate. Gravior illi pugillus cum pace, quàm thesauri cum jurgio communi oblatis.

Aurum est charitas; ut ab illo ignobilia etiam metalla, vel ligna fulgorem, sic ab hac viles, omittendæque aliàs actiones pretium accipiunt. Sic age, ut nulli justæ præbeas offensæ causam.

15. Decembris.

Audire facilius est, quàm loqui. S. Ignat. apud Nolarci.

Artium nulla tot eget præceptis, quàm ars bene dicendi: quia nulla pluribus obnoxia est erroribus; linguam

tot natura conclusit repagulis, labiis, dentibus custodivit, ut rarò prodeat, ne saepe erret.

Linguae proximum natura cerebrum, rationis sedem, constituit; binos addidit in vigiliam oculos; nempe, ut nihil profert illa, nisi quod & prudentiae legibus conforme, & admodum circumspectum sit.

Heu me! quae non sermo unus inconfideratè fusus movit bella? concitavit incendia? volat irrevocabile verbum, & iacti instar teli multos vulnerat. Omnibus te periculis, fastidiis omnibus erues, si tacere didiceris.

Summus semper apud omnes silentio fuit honor; quantum silentii, tantum cuique fidei, & authoritatis. Mirum nos tam prodigos ad locutionem, cum ea justò frequentior omnem plerumque prodigat nostri aestimationem.

16. Decembris,

Malè credit Judex accusanti, nisi audito accusato hunc reum inveniat. S. Ignat. ibid.

Ne-

Nemo frequentius errat, quam qui facile credit: pensari audita, maxime, quæ alienæ famæ derogant, & fides iis tamdiu negari debet, donec palpari veritas possit.

Si accusasse sufficit, ut quis reus agatur, nemo innocens manebit; loquendi de aliis, & censurandi consuetudo ita late invaluit, ut nulla res majori opus habere examine videatur, quam delatio.

Mali fallere, boni falli possunt, neutris præpropera debetur fides. Nos ipsi, quam sæpe fallimur! quam pronum, ut in re, vel persona, lateat error? Facilior est tardæ, quam festinatæ credulitatis venia.

Reo nondum audito nihil certi statui potest: si data delatori una, servanda est aurium altera delato. Suus esse debet purgationi locus; in dubio favendum reo. Quibus delationis audire volupe est, delicias in quisquiliis quærunt.

17. Decembris.

*Inconsulto Deo aggrediendum est nihil. S.
Ignat. apud Ludo, Gonza.*

Hu-

Humana consilia bis fallacia sunt ;
 primùm, quia rarò sincera , dein,
 quia fragilia ; solis absque metu niti pos-
 sum, quæ à mente suprema veniunt ; illis
 enim nec fidei quidquam deesse potest,
 nec soliditatis.

Multi sunt authores operis imperfe-
 cti ; quia , cœlo multi non consulto ,
 telam ordiuntur : non speret bonum
 negotiorum finem , nisi à primo ea prin-
 cipio quis incipiat, Hoc negligere est er-
 rare.

Rogari vult Deus, ut suum tenebris no-
 stris lumen affundat , sinè quo densa in ca-
 ligine palpitamus omnes ; etiam sapien-
 tissimo non unam ambitio , & sui amor,
 umbram offundit.

Inconsulta nostra molimina ridet Deus,
 quæ dum fervent maximè , dum opti-
 mo successu portum videntur respicere,
 subsidunt. A Babyloniis disce architec-
 tæ quid turrim , cœlo adverso , ædi-
 ficare profit.

18. Decembris.

*Suâ semper veritas luce splendet, ubi men-
 dacis*

*dacium tenebris effunditur, sed his casti-
gandis sola rei presentia sufficit. S. Ignat.
apud Bart. l. 2. f. 174.*

Qui mendaciis occultare veritatem
volunt, telas texunt araneorum;
frustra ingenium eviscerant, quisque ven-
tus dissipabit malè connexa retia. Quàm
parum ignis in sinu, tam parum diu potest
latere veritas in recondito.

Bellum cedro movere venti possunt,
assibilare, folia commovere, frondes con-
cutere, solitæ obesse paci possunt, à
recto avertere tramite, aut evertere non
possunt; pari nititur radice veritas, non
everteretur.

Si veritas à parte tua sit, non est, quod
ullum, non quod mille timeas: una recti
conscientia contra mille te defendet ad-
versarios, & structos contra te cuniculos,
ubi eruperint, in fumum mittet.

Non solet latere veritas: in sole posuit
tabernaculum suum, amat publicum, fru-
stra simulas? etiam, te nolente, theatrum
subit veritas, quam si lingua neget, frons,
oculi, rubor prodent.

19. Decembris.

Huic quàm maximè invigiletis ; alter de altero in bonitate sentientes , ut utrique invicem diligamus. S. Ignat. apud Barr. l. 3. f. 250.

A Mor Dei latissimè patet : tot habet appendices amores, quot homines; ut ex oceano fluvii in eundem reversuri deducuntur, ità ex sincero Dei amore plurimi derivantur amores, qui ad ipsum revocantur.

Si amicorum omnia sunt communia, debent etiam amores illis esse communes. Deum non diligit, qui non eadem cum illo diligit. Vide, quid non possit amor Dei cogit omnes ad omnium amores.

Profanus amor, ut amet unum, odit plures, offendit omnes, cæcus semper, & cùm amat, & cùm odit. Dei amor tum efficacius amat unum, cùm tenerrimè amat omnes, & cùm nullum odit, tunc solùm unum verè amare se probat.

Homines natura nos esse, non feras voluit, id est, sociales; humanitatem debemus amo-

amoribus, ne illa in nos, censura cadat: quod homo homini lupus audiat; qui calce ferit ut equus, rugit ut leo, mordet ut canis, cornu petat ut taurus, homo non est.

20. Decembris.

Cui inutilis benignitas extitit, utilis ejus exemplo ceteris sit severitas. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 7.

UT severitas, sic & remissio, cum modum nescit, evertit imperia. Matrum indulgentia plurimos perdidit, quos tempestivus patris rigor servare potuisset. Malus superior, sub quo nihil ulli liceat, peior, sub quo omnia omnibus.

Qui conniventiam sibi subditis placere curat, Deo displicebit; quia pluribus viam malis aperit, quam ut facile dein queant extirpari. Sera nimium est medici severitas, dum totum cancer corpus occupavit.

Eo graviora censentur mala, quod pluribus officiunt. Qui parcit malis, nocet omnibus: illis, quod non emendentur, aliis, quod sequiora facilius exempla imitentur. Plura remissio, quam severitas reipublice minatur damna.

Quod

Quod levi manu curari poterat vulnus,
coniventia neglectum evadit incurabile,
Inclemens sanè benignitas! dum quod le-
vissimis principiò emendari poterat, fer-
rum deinde, & ignes, utinam non æternos!
subire debet, malum.

21. Decembris.

*Nullus quidem, ii tamen offendendi minio-
mè, qui, si adversarii forent, possent no-
strum in divino obsequio, & salutis pu-
blica studio, cursum impedire. S. Ignat.
in Hist. Soc. l. 16, n. 122.*

Æ Gre progreditur Petri navicula,
dum potentes contrà nituntur ven-
ti; qui, nisi Typhim illa reperiat, faciliùs
naufragium, quàm portum tenebit. Con-
trà, propitiis ventis velocissimè vehetur.

Quid juvat crabrones concitare? si non
lædant, molestant tamen, & laborem, me-
lioribus curis debitum, ut repellantur,
occupant. Pugnando parum fructùs col-
ligitur.

Magna magnorum planetarum vis est
in sementem; tum divini verbi semencen-
teli.

tesimam pollicetur messem, dum faventi-
bus illud astris, spargitur. Ut in vitâ Mi-
nervâ, parum discas, itâ Jove adverso, non
multum proficies.

Plus animarum fructui unus obesse,
quàm centum prodesse possunt; maxime
si opibus, si authoritate valeat, qui se op-
ponit. Fac, quod potes, non, quod velles.
Satiùs est parum tutò lucrari, quàm ma-
gnum proventum periculo exponere.

22. Decembris.

*Itâ pœnitendum, ut in corde contritio, in
ore confessio, & in opere sit satisfactio.*
S. Ignat. in MS. Catech.

Magna res pœnitentia! faciliùs est
innoxiam à crimine tueri animam,
quàm congruam pro scelere agere pœni-
tentiam. Sunt suæ etiam crocodilo lachry-
mæ, quæ non ubertate, sed affectûs sincer-
itate pensandæ sunt.

Pœnitentia crimine minor esse non de-
bet; quot in se peccator habuit oblecta-
menta, tot de se facere debet holocausta;
imò totus homo Deo immolari debet in

R

pœni-

pœnitentia ; quia totus eum offendit in culpa.

De scelere commisso certus es , de congruè acta pœnitentia certus esse non potes ; ideo nunquam cessandum est à pœnitentia ; dolor non nisi vitâ terminetur.

Quid tardas converti ad Dominum ? itane volupe tibi est mancipatus diaboli ? si veniæ spe, scelera sceleribus multiplicas, cave, ne priusquam eò venias, naufragium subeas. Pœnitentia, quæ ab infirmo fit, infirma est.

23. Decembris.

Omniem ordinem, & eligendi formam Spiritus Sanctus, qui ad electionem movet, facile supplet. S. Ignat. p. 8. c. 6. n. 5.

Mirus artifex est Spiritus Sanctus, nec regulis se alligari, nec exemplis finit; operatur ubi, & prout vult. Quod ventis, hoc etiam divino Flamini proprium est, quòd unde veniat, aut quò vadat, ignoremus.

Felix ! qui ab eo regi se finit. Examine Spiritus, an à Deo sint. Non omnia, quæ
sane

sancta videntur, talia sunt; sub pietatis larva sæpe abscondi improbitas potest; quis discernet ?

Ingenii nostri acumen longè magis imbecillum est, quàm ut in rebus Deum, animam, æternitatem concernentibus tuto eligere quid possit: accersendum è cœlo lumen, cor Spiritui Sancto præparandum.

Ut non veniunt, nisi ad candida recta, columbæ, ita nitor animæ optima est ad Divini Flaminis lumen accipiendum præparatio; sinè quo caligat omnis humana sapientia, ingenium omne cæcutit.

24. Decembris.

Innocentiã vitæ, ac sanctimoniam, multùm quidem per se valet, & cæteris rebus omnibus longè præcellit, sed nisi cum prudentia, agendique cum hominibus modo sit conjuncta, manca erit, atque infirma.
S. Ignat. vitæ l. 5. c. 10.

Suum auro, etiam intra montium viscera condito, inest pretium: ast eo longè minùs, dum usus humanos subit: sic est sua sanctitati domestica utilitas, publi-

eo tamen tum incipit prodesse, quando privatam, quâ dives est, virtutem, aliis communicat.

Quid juvat plenam optimis mercibus habere officinam, si eas venum non ponas? latebunt, nihil lucri ferent. Qui melius sua novit vendere, questum facit uberiores. Ideo sua in te Deus cumulavit dona gratiæ, ut in plures deriventur.

Si brusca, & morosa tua sit sanctitas, non à te modò arcebis homines; sed & à virtutis studio; tetricam esse tristi supercilio doces, cum veræ sit lætitiæ parens; nec sincerius gaudere possit ullus, quàm qui bonus.

Vultus ad serenitatem explicatus, placidus sermo, benignior oculus, perpetua morum tranquillitas, si sanctitati vitæ conjuncta sunt, tum optimo virtutum proveniunt doces. Cæterùm frustra vocabis in se quelam, quos atro vultu cogis in fugam.

25. Decembris.

Viles, abjectos, imbelles eos, ignavosque pietate, si vel unus in aula reperiat, qui ut terreni Principis favorem aucupetur, ipse

*ipsius nutibus diligentius, quàm vos, ne
gratiosi apud cœlestem Regem evadatis.*

S. Ignat. apud Bart. l. 4. f. 328.

Maxima mundi felicitas eo absolvi-
tur gradu, si quis inter aulæ dome-
sticos assumptus, regii ministri sortem ob-
tineat. Quantis hoc apud multos labori-
bus, quantis stetit impensis! Ecce idem ti-
bi volenti ultro apud Deum prostat.

Quantùm terreni Regis gloriam æterni
majestas excedit, tantò majus est, quod
huic præ illo debes obsequium. Confer pa-
raellas. Ille pari tecum luto compactus,
paribus obnoxius ærumnis, pares abiturus
in cineres: Deus æterna, & immensa maje-
stas. Vide, quid, cui, debeas?

Hominem Deus induit, ut sui à nobis
impetret sequelam, extorqueat famula-
tum. Vel fides nobis deest, vel inferni pœ-
nas non simplices meremur, quòd tali
Domino tam parum, & tam segniter ser-
viamus.

Nec nostrum sinè mercede postulat ob-
sequium; æternum pro labore modico do-
nat præmium. Pudeat nos in lucra tempo-
ralia tam pronos, si æterna turpi vecordiâ
negligimus!

26. Decembris.

Omnia tua dicta, & facta in vulgus emanabunt, cogita ea, quæ in tenebris dixisti, in lucem proferenda, S. Ignat. in hist. Soc. l. 13. n. 55.

Linceos habet oculos vulgus, nihil ei absconditum; ea, quæ remotos intra parietes sepulta credebantur, erumpunt tandem in publicum; nihil tam abstrusum, quò non rima aliqua oculis accessum cedat.

Quò nequit oculus, penetrat suspicio; quæ ubi semel invaluerit, non quiescit, sed, ut sagax odorem tam diu sectatur canis, dum prædam teneat; ità humani acumen ingenii irrequietum scrutatur omnia, donec secreta resciat.

Defossam in terram semen sepelitur quidem, sed ad tempus; quo brevè exacto, sensim sinè sensu, prodit seges; ità quæ amici pectore, velut agro, altissimè, tutissimèque credis recondita, in apricum protrudentur.

Ama, ut osurus; & dum amaris, puta,
odio

odiotē olim prosequendum; itā te, & tuā
fidam amico, ut nocere non possit, licet
velit. Quò vehementior est amor, tantò
citiùs in cinerem deficit, & affectui immo-
derato paria succedunt odia:

27. Decembris.

*Nimium cauti in rebus divinis raro ma-
gna, atque heroica aggrediuntur: his
namque manum non applicat, qui mi-
nutam quamlibet difficultatem, quae oes
currere posset, formidat. S. Ign. apud
Nolar. c. ult.*

Qui ventos attendit, nec navigat, nec
unquam seminat; quid fortè peri-
culi, quid occurrere difficultatis possit? si
scrupulosè metuas, nulla te unquam ad
audendum aliquid inducet resolutio.

Parvuli sunt, quos quævis facilè terret
umbra; quibus ætas, & virtus adulta, iis
pectus contra difficultates magis est fir-
mum. Sæpiùs opinio, quàm difficultas
nos ab agendis revocat. Semper accincti,
nunquam inchoamus.

Fortè periculum quod tantopere me-
tuimus, nunquam eveniet; cur sumus ante
causam miseri? qui felices esse possumus,

R 4

si

si timori spem substituamus. Nemo plus nos impedit, quàm ipsi; dum nimium sapere volumus, desipimus.

Frustra fatigaris, brevior humana est perspicacia, quàm ut prævideat universa; quæ suspicaris, nunquam evenient, fient autem, quæ tu non cogitas. Divinæ aliud quid providentiæ relinquendum, suus etiam spei dandus est locus.

28. Decembris.

Discussis, decretisque jam rebus, non ultimum dare debet consilium. S. Ign. ap. Bart. l. 3. n. 35.

PRudentia virtus non esset, si omnia, quæ nobis incidunt, consilia essent; quàm bellè tum omnia, & nihil inconsultò gereretur, sed ut non quodvis cerebrum Palladem, ità nec quævis incidentia, consilium parit.

Consilia, ut iis tutò uti possis, festina non sint; præcipitata enim facile præcipitant. Ut una fax alteri, sic & cogitatio una lucem addit alteri, ut magis perspicuè, quid agendum sit, videas.

Multa impetus dicitur, qui justâ, si temperetur morâ, damnabit, quæ ante proba-

baverat. Sæpe passio menti offundit caliginem, hæc iudicium eripit, cui tempus mederi potest : quantum enim subsidit illa, tantò plus lucis affulget.

Nemo omnibus horis sapit. Novercæ sunt dies aliquæ in nostram ortæ pernicis em; noctem, si expectamus, felicior illucescet altera. Dilata fieri possunt, facta, si malè cedant, mutari non semper possunt.

29. Decembris.

Otium malorum omnium origo, quoad ejus fieri poterit, locum non habeat. S. Ignat. p. 3. c. 1. n. 6.

ADæ filii sumus, nostræ nos decet non oblivisci hæreditatis, ut in sudore vultûs pane nostro pascamur. Qui non laborat, non manducet, vox est Apostoli. Quî facto vespere grossum speres? si non laboras in vinea.

Homo nascitur ad laborem; nihil agere, perinde est, ac non vivere. Vita corporis in motu consistit, si cessent arteriæ, si anhelitus sistat, deficit vita; sic nec anima vivere censenda est, quæ, quod deberet, non agit.

Tempus illud inter perdita computandum

dum venit, quod in utilitatem animæ impensum non est. Non omnis, qui diu fuit, diu vixit. Senex vitiosus, virtutis ætate, puer est; juvenis virtuosus parum adhuc duravit, & tamen diu vixit.

Natura nihil otatur. Omnia sunt in motu; fluunt aquæ, rotantur astra, ignis semper in conatu; nostro nempe documento: ne ignaviâ, & torpore labi sinamus tempus, sed cùm hoc favet, operemur bonum.

30. Decembris.

Sicut magnam in Calo reportat mercedem, qui conatur expellere cogitationem pravam: ita magno se periculo in gravia mala labendi exponit, qui bonis inspirationibus non assentitur. S. Ignat. apud Nolar. c. ult.

Offert Deus gratias, non obtrudit; invitatur ad bonum, non cogitur; si quis eum inhumanus rejecerit, quid mirum; si reciprocè rejiciatur. Sic ille nos visitat, prout illum nos colimus.

Qui oblatum contemnit beneficium, non favorem, sed odium promeretur; dum, qui primum avidus accipit, merita

tum sibi comparavit ad aliud. Optima nempe beneficii compensatio, gratitudo est.

Cautè inspirationibus attendendum: conditiones sunt, quibus Deus tuam salutem alligavit; talem si negligas, peristi, non Dei parsimoniâ, sed oscitantia propriâ. Hodie, si vocem Domini audieritis, nolite obdurare corda vestra.

Dum pulsat Deus ad ostium, dum aurem vellicat, cave aurem cordis obtures; si monet, pater est; si minatur, Dominus est; semper salvator, tuæ salutis semper intentus, dic: Loquere Domine, quia audit servus tuus.

31. Decembris.

Sit laus, & Gratia Deo Creatori nostro, ex cuius infinita liberalitate, & munificentia bonorum omnium ratio, gratiaque redundat. S. Ignat. in Epist. ad Hispan.

Plures numeraremus gratias, si sæpiùs grati essemus: gratitudo pro uno novo est beneficii sollicitatio. Avet ille benefacere, qui totus bonitas, totus liberalitas est. Numera stellas, si potes, & eodem cen-

centu gratias, vel hoc die, aut anno acceptas, in computum coges.

Et quid nobis debet Altissimus? dedit gratias, antequam mereri, aut desiderare possemus; continuat in momenta, & quid rependimus? dat sine spe, gratuito, sine termino, liberaliter.

Illud beneficii auget magnitudinem, quod tam vilibus terræ vermiculis, imò ingratis, rebellibus, inimicis benefaciat, & quod captum omnem excedit, dum offenditur, benefacere non cessat. Quid agimus? seræ cicurantur beneficiis.

Quid retribuēs Domino pro omnibus? Si te, si tua des? non das, sed reddis, quod suum est. Da hunc annum, da futurum, totam da Deo æternitatem, & fac

O. A. M. D. G.